

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

03.08.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Нова ТВ

✓ Васил Велев: Пълно възстановяване ще има през 2022 г.

В момента един от малкото сектори с ръст е производството на лекарства, обясни председателят на АИКБ Пълно възстановяване на икономиката, според прогнозите, ще има чак през 2022 г. Тогава ще се компенсира този срив, който в момента се отчита за ЕС от минус 14,4%. Това обясни в предаването „Събуди се“ председателят на АИКБ Васил Велев.

Той и председателят на Асоциацията на заведенията Ричард Алибегов коментираха мерките на правителството за справяне с кризата, предизвикана от коронавируса. След като беше намален ДДС за туризма, ресторантьорския сектор и детските стоки, тази седмица на 9% падна и ДДС за бирата, виното и спортните услуги.

„Не е нужно да се притесняваме, че България ще бъде глобена, тъй като в тази антикризисна ситуация Европа е дала карт бланш на страните да спасяват икономиките си“, коментира Ричард Алибегов.

Попитан защо не беше намалена ставката на лекарствата, Велев обясни, че именно производството на лекарствата е секторът с ръст тази година – 5%, при общо 16% спад за индустрията.

„Намаленото ДДС е временна мярка, която е в подкрепа на най-пострадалите икономически сектори. Тя не цели понижаване на цените, а хората в криза да си запазят доходите, за да могат да си плащат сметките, както са го правили преди кризата“, обясни Васил Велев. „Ценна е своевременната помощ за най-засегнатите сектори, а тя се постига, когато не се изземат пари от тях“, обясни Велев.

„При грантовете, които в момента текат като схеми, от 410 милиона до фирмите са достигнали само 30 милиона“, обясни Велев. По думите му тази година и следващата бюджетът ще е в сериозен дефицит.

„Нас ни притесняват повече следващата и по-следващата, предвид на амбициите ни за Евроната“, коментира още Велев. Въпреки мерките на правителството, в най-засегнатите сектори остават притеснени. „75% е спадът на чуждите туристи в България“, каза Ричард Алибегов.

За повече информация вижте [видеото](#).

Мениджър

✓ Пълно възстановяване на икономиката ще има през 2022 г., прогнозира Васил Велев

Пълно възстановяване на икономиката, според прогнозите, ще има чак през 2022 г. Тогава ще се компенсира този срив, който в момента се отчита за ЕС от минус 14,4%. Това обясни в ефира на [Нова телевизия](#) председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Той и председателят на Асоциацията на заведенията Ричард Алибегов коментираха мерките на правителството за справяне с кризата, предизвикана от коронавируса. След като беше намален ДДС за туризма, ресторантьорския сектор и детските стоки, тази седмица на 9% падна и ДДС за бирата, виното и спортните услуги.

„Намаленото ДДС е временна мярка, която е в подкрепа на най-пострадалите икономически сектори. Тя не цели понижаване на цените, а хората в криза да си запазят доходите, за да могат да си плащат сметките, както са го правили преди кризата. Ценна е своевременната помощ за най-засегнатите сектори, а тя се постига, когато не се изземат пари от тях. При грантовете, които в момента текат като схеми, от 410 милиона до фирмите са достигнали само 30 милиона“, обясни Велев. По думите му тази година и следващата бюджетът ще е в сериозен дефицит.

„Нас ни притесняват повече следващата и по-следващата, предвид на амбициите ни за Евроната“, коментира още Велев. Попитан защо не беше намалена ставката на лекарствата, той обясни, че именно производството на лекарствата е секторът с ръст тази година – 5%, при общо 16% спад за индустрията.

„Не е нужно да се притесняваме, че България ще бъде глобена, тъй като в тази антикризисна ситуация Европа е дала карт бланш на страните да спасяват икономиките си“, коментира Ричард Алибегов.

Въпреки мерките на правителството, в най-засегнатите сектори остават притеснени. „75% е спадът на чуждите туристи в България“, каза още Ричард Алибегов.

✓ Още 200 милиона безвъзмездно за бизнеса

Още 200 милиона лева безвъзмездно ще получи бизнеса наесен. Парите са били предвидени за банкови гаранции от ББР, когато фирмите кандидатстват за преференциални кредити пред търговските банки. Той тъй като в ББР и Фондът на фондовете към финансовото министерство има достатъчно средства за портфейлни гаранции, сумата се пренасочва за грантове, заяви председателят на АИКБ Васил Велев пред "Стандарт". Той потвърди, че се ускорява изплащането на грантовете за бизнеса.

Идеята е тези допълнителни пари да надградят другите 210 млн. за микро и малки предприятия. Предвижда се и сума, която ще надгражда половцата за средния бизнес.

16 % е спадът на индустрията за май, аутомотив секторът е на минус 60%., твърди още Велев. Бизнесът настоява да се въведе от октомври непълно работно време - работодателят да плаща използваното, а останалото идва от програми, както е в много от западните страни. Според него е притеснително е, че спира намаляването на безработните в последната седмица.

Субсидията за чартърите остават и за зимния сезон. Готвим програма за подпомагане на енергоинтензивната индустрия, казва още Васил Велев.

Ето каква е оценката на Васил Велев за останалите мерки на правителството:

- Г-н Велев, правителството обяви нови мерки в помощ на хората и фирмите в коронакризата, като каза, че с тях отговаря и на част отисканията на работодателите. Каква е Вашата оценка за тях?

- Най-важната мярка за нас е тази, която запазва заетостта и доходите на работещите хора. Най-ценният капитал на всяка фирма са хората. А тя е и най-мощната мярка - в размер на 1 милиард лева е. За тримесечието, което сега започна - от 1 юли до 30 септември, дизайнът на мярката е повече от добър. Но за съжаление няма да върне тези близо 100 000 безработни в повече, които се появиха. Те всъщност са над 100 000, но част от тях сезонната заетост компенсира. Всяка седмица безработните намаляваха с по 1000 души, в последната обаче спадът спря, което е притеснително.

- Каква е причината според Вас?

- Може би туризмът не се възстановява с очакваното темпо. Ясно е, че мярката в момента работи добре, защото е прекалено щедра, но от 1 октомври няма да е така.

- Какво предлагате?

- Трябва да има устойчивост в мярката. Затова ние настояваме до средата на септември да е ясен новият дизайн на мярката за запазване на заетостта и доходите на работещите хора, когато временно са останали без работа. Това е частична безработица, т.нар. безработицата на работното място. Когато спадат поръчките и обема работа, какво може да направи работодателят? Да съкрати персонал или да намали заплатите, или и комбинация от двете. По-добре е да намали заплатите и да запази служителите. Но пък тогава, ако заплатите са много ниски, персоналет напуска. Тук границата е много тънка. Затова в Европа минават на непълно работно време. Изработеното време се плаща от работодателя, а неизработеното се компенсира частично от фондове и програми. Ние настояваме така да бъде от октомври и у нас. Някои държави имат този модел от десетки години в законодателството си, други го изработиха при предишната криза 2008-2009 г. и сега бяха готови. А ние се лутаме. Първият дизайн на мярката, който беше валиден от 13 март до 30 юни, не беше добър. Затова имаме 8 пъти по-висок ръст на безработицата през април, отколкото бе средноевропейският ръст. През април изпуснахме положението заради лош дизайн на мярката. Ние предупредихме, че така ще стане и за жалост се оказахме прави.

Добре е сега в законодателството ни да има уредба, регламентираща, че когато рязко, не по вина на мениджмънта, спаднат продажбите, има подкрепа за заетостта и доходите на работещите хора. Това е най-важната мярка, която ние настояваме да се разработи сега и в средата на септември да е ясна - най-добре в закон. За да могат компаниите, планирайки октомври, да знаят на какво могат да разчитат.

- Дълго време подкрепата към фирмите чрез грантове буксуваше. След разговорите Ви с новия икономически министър Лъчезар Борисов, който обяви отпускането на грантовете за първи свой приоритет, каква е ситуацията в момента?

- Знаете, че 27 000 микро и малки предприятия са заявили проекти. Те се оценяват, няколко хиляди са платени. От предвидените 210 милиона лева, 30 милиона са разплатени. Имаме обещанието максимално да се ускори този процес. Тук настояваме да се отделят микропредприятията, защото те са много, пък сумите са малки. Искаме те да се получават по схемата, по която примерно майките с деца вземат парите си: едно дете - X пари, 2 деца -Y пари и т.н. Тоест - да няма оценяване, сключване на договор и друга бюрокрация, която забавя процеса. Помощта е важна, когато стиганавреме.

- Как върви мярката за средните предприятия?

- Тече процесът на кандидатстване. Към 28 юли 2020 бяха кандидатствали вече 1300 предприятия. Очакванията са малко над 2000 предприятия да бъдат подпомогнати. Но и тук проблемът са сроковете. Първо трябва да се кандидатства, след това, според работния график, ще се оценява до ноември. За нас това е неприемливо дълъг срок. След класирането следва още месец за сключване на договори. За да получат аванс, предприятията трябва да представят банкови гаранции и получаването на парите отива напролет догодина. Това е неприемливо, процесът трябва да се ускори.

- Какво може да се направи?

- Новите възможности, които бяха предложени и договорени с нас, са наддоговаряне на схемата за увеличаване на капацитета за малки и средни предприятия. Тези проекти, които са останали в резерв, оценени са далече над минималния брой точки, но парите не са стигнали за тях, сега ще имат шанс. Добавят се 68 милиона лева. Така че още около 100 предприятия с готови проектище бъдат поканени да си подпишат договорите.

- Какви други възможности за помощ на предприятията има?

- Ваучерна схема за малки и средни предприятия за цифровизация. Тя е за 9 милиона. Компаниите заявяват такива потребности и получават ваучер. С него се покриват част от разходите за направа на сайт, покупка на лиценз за софтуер. Кандидатства се в Агенцията за малки и средни предприятия. Още не е обявено кога тръгва тази мярка, но е включена в годишната програма. Агенцията за малки и средни предприятия ще реализира и още една мярка - национален иновационен фонд за 5,5 млн. лв. Но там ще е на конкурсни начала.

- Държавата иска ли съдействие от бизнеса при определяне дизайна на мерките?

- Да, ние като работодателска организация поехме ангажимента да направим конкретно и достатъчно подробно предложение за още една голяма мярка. Става въпрос за 200 млн. лв., които бяха предвидени за банкови гаранции чрез ББР. Но тъй като там има достатъчно такива средства - 500-те милиона за портфейлни гаранции плюс средства от Фонда на фондовете към финансовото министерство, затова тези 200 млн. лв. ще бъдат разпределени по грантова схема, за безвъзмездно финансиране.

- За какво?

- Това е въпросът, по който трябва да дадем предложение. Идеята е тези 200 милиона да надградят другите 210 млн. за микро и малки предприятия. И още 200 лв. - за средните компании. Заданието е максимално широко предназначение и максимално бързо стигане до предприятията. Нашата идея е фирмите да имат инвестиционен ангажимент. Парите да не са само за ликвидна подкрепа. Тоест за допустими разходи да бъдат приемани и разходи за инвестиции. Наесен ще има два пъти по 200 милиона - издърпване на европари от следващия период, за да си помогнем сега в икономическата криза. Най-вероятно половината ще бъдат обвързани с цифровизацията, другата половина - със зелената сделка, за енергийна ефективност. Там имаме малко повече време да обсъдим и съгласуваме дизайна на две такива мерки.

- Предприетите мерки в туризма - дотирането за чартърите, подкрепата за ресторантьорите, туроператорите и случайния превоз ще помогне ли реално на бранша?

- Безспорно ще помогне. За съжаление много бавно станаха нещата. Юли и август са силните месеци в туризма, а единият вече го пропуснахме без подкрепа за чартърите. Но идеята е подкрепата да остане и за зимния сезон. За транспортния сектор има още 30 млн. лв., които от програма "Транспорт" се прехвърлят в "Конкурентоспособност". Обсъжда се подкрепа на туроператорите, но още не е измислено как. Идеята е да оцелеят туристическите агенции.

- Фирмите се оплакват, че помощта от държавата се бави, а банките, с много малки изключения, така и не пускат преференциалните кредити, гарантирани с парите от ББР. Стана ли ясно на срещите ви с властта, когато се очаква да тръгнат тези заеми към бизнеса?

- Бих желал да отговоря оптимистично, но до момента от 500 милиона са активирани едва 9 млн. Разбрахме, че вече имало 5 търговски банки, които са сключили договори с ББР, очаква се броят им да се увеличи. Но фактите са следните: за полугодieto има взети от бизнеса над 8 милиарда кредити от търговските банки, но по тази програма преференциалните гаранции за т.нар. COVID-кредити са едва 9 милиона. Дори да допуснем, че с тях са раздадени 4 пъти повече, тоест 36 млн. лв, това е пращинка, защото по общия ред те би трябвало да са за 8 милиарда. Аз не познавам предприятие, което да е взело COVID-кредит.

- Искали ли сте обяснение от банките защо постъпват така?

- Писахме до ББР, както и до Асоциацията на българските банки с въпрос какви са условията на тези кредити. В една банка дори пробвахме таен клиент. Предложиха ни 4,5% лихва, което не само не е по-малко, а е повече от пазарната, варираща между 2 и 3 процента. Това е нелогично, защото при COVID-кредита 80% са гарантирани и няма основания лихвата да хвърчи нагоре. Ясно е, че този финансов инструмент не работи.

- АИКБ винаги има най-пресните анализи за отрасловата структура. Кои са най-губещите сектори?

- Индустрията е на минус 16 % за май. За юни още няма статистика. Някои сектори са на минус 40% до минус 60%.

- Кои са те?

- На минус 60% е аутомотив сектора. Производството на машини и детайли е на минус 39%. Смятаме, че и юни спадът в индустрията също ще е около 16%. Надявам се, разбира се, да е по-малък, да има подобрение. Получаваме първи сигнали за това - в Германия се връща оптимизмът. В разговорите с колеги също виждам предпазлив оптимизъм - не пропадаме, лека полека тръгваме нагоре. Но предстои да видим. Август и тази година Европа почива.

- Обсъждахте ли с министерство на икономиката мерки за подпомагане на тежката индустрия?

- Енергоинтензивната индустрия при нас е в много неблагоприятна ситуация. Защото цената на ел. енергията за нашите предприятия е по-висока от тази за конкурентите им в ЕС. Такова задължение към обществото, което плащаме за непозволената държавна помощ към т.нар. американски централи, нашите конкуренти не плащат. Тези добавки, понеже са непозволена държавна помощ, не се компенсират. Нашата енергоинтензивната индустрия е неконкурентоспособна. Затова ние предложихме схема конкретно за тази индустрия, по която се работи. Още няма решение, затова не мога за я кажа, но имаме надежда, че ще се постигне резултат.

- Смятате ли, че протестите в момента се отразяват на икономиката и как?

- Не мисля, че протестите се отразяват на икономиката. Не сме усетили такова нещо.

✓ „Беновска пита“ на 02.08.2020 г.: Гост е Васил Велев, АИКБ

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) - Васил Велев, е категоричен, че Законът за „временна безработица“ е закъснял, когато и вече да се случи, защото бизнесът има нужда от него още от март месец, когато пандемията застигна и територията на България. Това мнение той сподели в предаването „Беновска пита“.

„Искаме решение на Парламента. Този закон трябва да е трайно уреден и действащ. В Германия работи този, т. нар. модел на „временна безработица“, коментира Велев, обяснявайки, че това е закон, който влиза в сила в подобни кризисни ситуации, като при нормална функция на дадена компания тя плаща 100% от възнагражденията на своите служители, а при нарушена функция - държавата започва да поема различни части от въпросните заплати.

Той уточни, че подобен проектозакон би могъл да се разработи от Трудовото министерство, да мине през Министерски съвет и да бъде предложен за гласуване от народните представители.

Васил Велев подчерта, че единствената добре работеща мярка в момента остава само 60/40, като всички останали имат нужда от много по-ясни и категорични условия, от които да могат да се възползват по-голям кръг от хора и фирми.

„До средата на септември очакваме и настояваме за продължението на вида, в който ще се прилага мярката 60/40 от 1 октомври. Нека не се експериментира“, призова още представителят на бизнеса.

[Информационна агенция „БЛИЦ“](#)

✓ Велев: Очакваме още на 3 септември да влезе проектозакон за „временна безработица“ в НС

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) - Васил Велев, е категоричен, че Законът за „временна безработица“ е закъснял, когато и вече да се случи, защото бизнесът има нужда от него още от март месец, когато пандемията застигна и територията на България. Това мнение той сподели в предаването „Беновска пита“.

„Искаме решение на Парламента. Този закон трябва да е трайно уреден и действащ. В Германия работи този, т. нар. модел на „временна безработица“, коментира Велев, обяснявайки, че това е закон, който влиза в сила в подобни кризисни ситуации, като при нормална функция на дадена компания тя плаща 100% от възнагражденията на своите служители, а при нарушена функция - държавата започва да поема различни части от въпросните заплати.

Той уточни, че подобен проектозакон би могъл да се разработи от Трудовото министерство, да мине през Министерски съвет и да бъде предложен за гласуване от народните представители.

Васил Велев подчерта, че единствената добре работеща мярка в момента остава само 60/40, като всички останали имат нужда от много по-ясни и категорични условия, от които да могат да се възползват по-голям кръг от хора и фирми.

„До средата на септември очакваме и настояваме за продължението на вида, в който ще се прилага мярката 60/40 от 1 октомври. Нека не се експериментира“, призова още представителят на бизнеса.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ Борисов: Договорът за добросъседство със Северна Македония бе историческа стъпка

Договорът за приятелство, добросъседство и сътрудничество с Република Северна Македония бе историческа стъпка в отношенията между двете страни. Знак, че сме се поучили от грешките на миналото и сме готови да работим за сигурни и стабилни Балкани в бъдеще.

Това написа във фейсбук профила си премиерът Бойко Борисов. На 1-ви август преди 3 години беше подписан Договорът за добросъседство между България и Северна Македония.

"Европейската интеграция гарантира мир и просперитет. България остава последователна в подкрепата си за европейското бъдеще на Република Северна Македония, но това минава и през стриктното спазване на добросъседските отношения и постигнатите ангажименти в Договора, който подписахме на тази дата преди 3 години", допълва министър-председателят.

✓ Министър Сачева: Видяхме тежка злоупотреба с каузата на хората с увреждания

За пореден път сме свидетели на отвличане на вниманието и тежка злоупотреба на каузата за хората с увреждания. Това заяви на брифинг заедно с представители на НПО и националния съвет на хората с увреждания социалният министър Деница Сачева.

Видяхме опит на една активна провокация, един зловреден хепънинг, организиран от Вера Иванова и Мая Манолова, да бъде представен като защита правата на хората с увреждания, обясни Сачева, визирайки вчерашната нощ на протести и напрежение между майки на деца с увреждания от "Системата ни убива" и служители на полицията.

Сачева изнесе конкретни данни и числа относно провежданите от социалното министерство политики за хора с увреждания и заяви, че Вера Иванова е част от работните групи във ведомството.

Това не е протест на майки на деца с увреждания, а политически провокации и тежка злоупотреба, подчерта министърът.

Каузата на хората с увреждания за пореден път се използва за противопоставяния, заяви Веска Събева от Асоциацията на родители на деца с увреждания. Ние сме решителни в това да решим всичките си проблеми, доколкото е възможно, допълни тя.

Подобни като мащаб, като обхват промени в социалната сфера никога до момента не са извършвани, заяви от своя страна Васил Долапчиев от Съюза на слепите. По думите му, хората с увреждания вече имат "отдавна мечтания" Закон за социалните услуги, както и Закон за личната помощ.

Долапчиев изтъкна политиките на социалното министерство относно подобряването на средата за слепите хора у нас. Този хаос, който се създава в момента, ще продължава да расте, ще прелее и ще създаде много негативна ситуация в България и това ще пречи на всички нас. Това коментира Николай Нинов, председател на Съюза на глухите в България. Не бива да се фокусира вниманието само в една определена група хора, допълни той. Изтъкна, че всичко се случва, постепенно, но се случва, като даде пример с жестомимичния превод в ефир, възприет от всички медии. Надявам се, хората да започнат да разбират, че за бъдеще трябва да се работи по този държавен механизъм, ако искаме да постигнем успех.

Законите, срещу които в момента се протестира, бяха приети във формата, в която участваше и г-жа Манолова, и протестиращите, и нашите организации. Това заяви Павел Савов от БАРИС.

През 2018 г. се случи нещо много грозно - хора без увреждания излязоха срещу хора с увреждания. Надявам се да не се случи повече, подчерта Савов. Молбата ми към вас е винаги да гледаме истината, допълни той.

Тук съм, защото през последните часове много родители на деца с увреждания започнаха да ми звънят и да пишат, обясни Владислава Цолова, организация на родители на деца с аутизъм.

Нашите деца вече наистина имат възможност да се развият на едно европейско ниво. Преди 12 години само мечтаехме за това, подчерта Цолова. Затова "Системата ни убива" не са майки на деца с увреждания, а са майки на няколко деца с увреждания, допълни тя.

Умоляваме тези, които се поддават на някакви влияния, които си затварят очите за това, което се случи през последните 10 години да помислят трезво, да помислят за децата си първо, призова Цолова.

Моят син завърши 11-и клас с отличие и това е прецедент. Но то е резултат от това, което сме свършили през годините, а не, че съм ходила да викам "оставка", обясни в отговор на журналистически въпрос Цолова.

Ние не твърдим, че сме се справили с всичко, но фактите са факти. Правителствата на Бойко Борисов са увеличили 4 пъти средствата за хората с увреждания. Това, което мога да кажа, е не системата убива - омразата убива, заяви в заключение социалният министър.

✓ Кристиан Вигенин: Искане Народното събрание да се разпусне и да има нови избори

Исканията на протеста са ясни: оставка на правителството, оставка на главния прокурор и предсрочни избори. Това са и нашите искания. "Ние сме част от този протест, въпреки че ние не го организираме, но доколкото нашите виждания съвпадат, все пак това е шарен протест, но основната тема, искане на този протест е ясна, ние подкрепяме исканията на протеста, участваме", каза в "Още от деня" Кристиан Вигенин, депутат от БСП, зам.-председател на НС.

"Този протест е, както го дефинира и президентът в първия ден, почтените хора се изправят срещу мафията в управлението. Нямаме предвид сигурно десетките хиляди честни хора, които са членове, симпатизанти на ГЕРБ, но мафията е овладяла правителството, овладяла е другите власти", подчерта той. И призова да се обединят в тези искания и леви, и десни, и центристи, всеки, който иска истинска промяна в България. "Мисля, че рано или късно този протест ще успее", заяви Вигенин.

Посочи, че олицетворение на мафията в управлението е "главата на октопода - той е министър-председателят Бойко Борисов, затова и искането на оставка е към него". Смятат, че главният прокурор действа избирателно, действа политически мотивирано, той не цели отстраняването безпристрастно на всички, които нарушават законите в България, извършва проверките избирателно. И даде пример, че когато се публикуват снимки от спалнята на премиера, когато излиза видео от спалнята му, когато излизат записи, които ясно показват отношението на премиера към парламента и неговия председател, към президента, не се извършва незабавна проверка да се види този пробив в националната сигурност.

Вигенин беше категоричен, че са за оставка на правителството, служебен кабинет и предсрочни избори.

"Ние искаме Народното събрание да се разпусне и да има нови избори. Ние се отказахме да спасяваме достойнството на този парламент, той трябва да се разпусне максимално бързо", заяви Кристиан Вигенин.

Вижте цялото интервю във [видеото](#).

✓ Мерките срещу кризата не стигат до бизнеса

Около шест месеца ще са нужни на държавната администрация, за да обработи всички получени проекти до този момент за помощ на малки и средни предприятия, ако се запази скоростта на обработване на документите. Разплащането все пак е започнало.

В средата на миналата седмица правителството обяви нова порция спасителни мерки за бизнеса. Оказа се обаче, че все още старите не са проработили ефективно.

"Бизнесът се оправя сам, всеки кой както намери", разказва собственикът на пекарна Дарин Стойков.

Дарин има пекарна в центъра на София. Бизнесът му е познат на хората в квартала. Направил е няколко опита да се добере до държавна помощ, след като изпада в тежка ситуация заради пандемията.

"Беше много страшно първите две седмици от началото на епидемията, когато хората бяха явно много уплашени, нямаше никой по улицата, студено, мрачно, и просто виждаш как нещо, което си градил четири години, тръгва надолу и ти нищо не можеш да направиш, за да го спреш. Ние можехме да кандидатстваме по 60:40, но за да можем да кандидатстваме,

трябваше да уволня или да пусна хората да ги няма и да работя само аз. Кандидатствахме по микрогрантовете по европейска програма "Иновации и конкурентоспособност" - там ми отказаха. Дори и т. нар. намаляване на ДДС от 20 на 9% те твърдят, че по този начин ни оставят 11% във фирмите, но 11% от 0 при празно заведение си е пак 0", обяснява още Дарин.

До този момент в Министерството на икономиката са внесени 27 000 искания за помощ. Бройка, която не е постигана през цялото време на програмата, което забавя и одобренията.

"Краткосрочните мерки не са за развитието, говорим за спасяване на икономиката. Ако питате нас, то вече е късно, ако говорим за краткосрочни мерки, минаха повече от три месеца, реално са разплатени 30 млн. от две процедури, които са на обща стойност над 400 млн., тоест бавно се случват мерките", коментира зам.-председателят на Българска стопанска камара Станислав Попдончев.

При отпускането на кредити при облекчени условия също има забавяне.

Във вторник бизнесът беше поканен от правителството да се включи в надзора на бъдещото разпределение на средства. Ще се разработват и нови схеми. Икономическото министерство обещава да ускори процедурите. И докато бизнесът все още е в очакване, синдикатите все пак отбелязват добрите страни на взетите мерки.

И докато бизнесът все още е в очакване, синдикатите все пак отбелязват добрите страни на взетите мерки.

"Около 200 000 работни места са се запазили в резултат от мярката 60:40. Ние в момента имаме малко над 300 000 души безработни, представете си за какво става въпрос", коментира икономистът Любослав Костов.

Синдикатите са доволни от повишаване на минималното обезщетение за безработица от 9 на 14 лв. Икономистът все пак призова да се помисли сериозно и върху промяна на данъчната система.

"България е единствената страна в целия Европейски съюз, в която хората на минимална работна заплата плащат по-голяма данъчно-осигурителна тежест от хората, които получават 5-6 хиляди лева заплата", допълни Костов.

Все още под въпрос остава и целесъобразността на мярката за намаляване на ДДС ставка за отделни сектори.

"Не съм само аз, всички, които по някакъв начин сме градили нещо, което искаме да е устойчив бизнес, нещо, което да не зависи от субсидиевъдство и еврофондене и далавери, или комисионни. Ние сме наникъде", заяви Дарин Стойков.

✓ На фирми, кандидатствали по COVID мерките, искана "такса успех"

Сигнали за искана "такса успех" към бенефициенти, които са кандидатствали по Covid мерките са постъпили в министерството на икономиката. За това предупреди министър Лъчезар Борисов.

В схемата са замесени служители на министерството, както и консултантски фирми, които искали между 40 и 60% от стойността на проектите, за да ги одобрят.

"Най-така фрапиращото е, че тази такса минава през 40-50 и стига до 60%, което е нещо наистина неприемливо, нереално, недопустимо. Всички проекти са на различна стойност, защото те са по различни процедури. В момента минималната стойност по мярката е между 3 хиляди и 10 хиляди лева. Следващите мерки стават все по-големи, които ще бъдат отваряни. Именно заради това ние искаме този контрол, тази сигурност", посочи икономическият министър Лъчезар Борисов.

ДАНС вече проверява сигнала, а Министерството на икономиката обяви имейл и горещ телефон за сигнали.

"Имейлът, който е създаден за сигнали, е: signal@mi.government.bg, а телефонът за пряка връзка е 02/ 940-74-21. На този имейл няма да работят хора от управляващия орган, така че да няма конфликт на интереси, а утре ще публикуваме на нашата интернет страница и примерни документи по текущата процедура, която е отворена до 24 август за кандидатстване", допълни Борисов.

Министърът се зарече, че получените финансиране бенефициенти също ще бъдат проверявани.

✓ Ресторантьор: Намаляване на ДДС на вино и бира е хубава, но закъсняла мярка

ДДС-то за бира и вино в заведенията беше намалено то 20 на 9%. Това цели да се подпомогне туристическият бранш, който е сред най-засегнатите от пандемията. Според експерти от бранша, намаляването на ставката няма да реши проблемите на хотелиерите и ресторантьорите.

"Това е една много хубава мярка, леко закъсняла във времето", смята Асен Антонов, управител на ресторант във Варна. "Все пак е по-добре от нищо."

Според него идеята не е да се намали данъка, а да има повече работа. По негово мнение са привилигиروнали хората, които имат ресторанти и заведения в живи градове.

Антонов не смята, че намаленото ДДС ще доведе до увеличаване на оборота.

✓ ИТЕР - най-амбициозният научен проект за евтина и чиста енергия

Миналата сряда, 28 юли 2020 година, със сигурност ще остане историческа дата в един преломен за цялото човечество процес. ИТЕР или най-амбициозният научен проект за получаване на евтина и чиста енергия, придобива реални мащаби.

Еманюел Макрон - президент на Франция: Това е енергия, която отговаря на нуждите на населението във всички части на света, сигурна и практически безотпадна. Енергия, която отговаря на предизвикателствата на промяната в климата и запазва природните ресурси. ИТЕР доказва, че това, което обединява народите и държавите, е по-силно от онова, което ги разделя.

Не само че думите на френския президент не са пресилени, ами дори не са достатъчно силни, за да пресъздадат значението на събитието. Започна сглобяването на термоядрения реактор, който ще позволи на човечеството да възпроизведе и да контролира силите, като захранват слънцето и далечните звезди, да се сдобие с неизчерпаем източник на безопасна и чиста енергия.

Доц. д-р Цветко Попов - физика на плазмата, СУ: Това, което се опитваме да направим, е да запалим слънце в лабораторни условия на земята.

Инж. д-р Анна Енчева - р-л група камерни бобини, ИТЕР: И ако осъществим успешно мисията си, това би решило енергийния проблем на земята.

Българите в този проект са малко, но присъствието им е силно. ИТЕР е дело на 35 нации, историята му е доста дълга. И следва глобалните исторически събития. Като края на студената война и първите съвместни проекти между двете супер сили Америка и Съветския съюз. Въпреки че идеята за мирното използване на термоядрения синтез на Андрей Сахаров и Игор Там е от 50-те години на миналия век. За учените е пределно ясно, че това не е проект, който е по силите на една нация, пък дори и да е суперсила. И успяват да убедят Михаил Горбачов в жизнеността на подобен проект. Така се стига до Женевската конференция на суперсилите през 1985-а година, когато след дискусии между Митеран, Маргарет Тачър, Горбачов и Рейгън страните приемат тази цел.

По-късно се присъединява Китай, Южна Корея и Индия. Но стартът на проекта е обявен официално в Елисейския дворец през 2006-а година. Оттогава без прекъсване се строи площадката, прецизират се всички планове, изработват се елементите. Частите на реактора вече са готови и сглобяването му може да започне.

Анна Енчева: Пристигнаха две от ториодалните бобини, един сектор от вакумната камера, а също и част от топлинния щит са при нас и това ни дава възможност да почнем вече първата фаза на сглобяване и монтиране на тези компоненти.

ИТЕР не е първият термоядрен реактор. Но той трябва да е първият, който ще докаже, че може да произведе много повече енергия, отколкото се влага, за да се възбуди термоядрен синтез. В случая, ядрата на два изотопа на водорода трябва да получат достатъчна скорост, за да се слоят и да отделят протон с огромна енергия. Задачата е да се намери точната големина на реактора, магнитите и материалите, така че да се поддържа гореща ворододната плазма, достатъчно дълго време концентрирана, за да може да се увеличи вероятността ядрата да се сблъскват. Всички участници са сигурни, че вече са намерили точните параметри на ИТЕР.

Анна Енчева: Целта е да произведе 10 пъти повече енергия от тази, която вкарваме.

Цветко Попов: Разковничето е първо в големия размер и второ, в подбиране от другите екстраполация на научните резултати

В по-големия обем просто ще може да се осъществи по-добро удържане на плазмата, в централната област.

След десетилетия безспирни опити да се намери най-ефективният вариант, минавайки през няколко експериментални реактора, в крайна сметка учените сега, стигат до дизайн, предложен от първите екипи, само въз основа на изчисленията им. Постигание, което изглежда заслужава възхищението на последното поколение физици и инженери.

Анна Енчева: За това време, с липсата на много компютърни средства, които имаме сега, за анализи, за изчисляване и чертежи, с които те не са разполагали и въпреки това са стигнали до един доста добър дизайн, който ние финализираме сега.

Изграждането на реактора сега е като сглобяването на гигантски 3Д пъзел. Огромните му части започнаха вече да пристигат от всички краища на света в точно определена последователност и времеви график. Франция е само домакин на ИТЕР, частите му се произвеждат в различни държави. Напасването им ще е изключително предизвикателство.

Анна Енчева: Примерно да вземем вакумната камера, която се състои от 9 сектора, една част от тези сектори се произвежда в Корея, друга част се произвежда в Италия, след като тези отделни части се прилагат, и започнат да пристигат и да бъдат сглобявани и напасвани в някои случаи плюс-минус 3-5 милиметра допуски, това е едно от големите предизвикателства, които ще срещнем при монтажа на компонентите.

Анна Енчева, българката от Казанлък, ръководи екипа, който трябва да сглоби един от най-важните компоненти. Това са магнитите, или бобини от медни проводници, които се намират в самия реактор.

Анна Енчева : Те са много критични за функцията на самите реактори, защото без тях не може да протече нормално процесът. Едната серия от бобини стабилизират плазмата във вертикално положение, т.е. отгоре и отдолу, а другите подпомагат чрез магнитното поле, което създават, да отблъскват плазмата от стените на реактора. Предизвикателствата са много и най-вече са свързани с това, че ние трябва да конструираме и да направим дизайн, който да може да просъществува за целия живот на машината, който е 20 години. Тъй като тези бобини не се подменят. Първо това е чист мед и после изолаторът, който се използва при тези вид бобини, е много специален, той е от магнезиев оксид и той се използва, тъй като е един от малкото изолатори познати или съществуващи на земята, които могат да издържат на такива високи топлинни натоварвания.

Друга група българи участват активно в научните разработки и изчисления.

Цветко Попов: Това, с което аз се занимавам конкретно и моята група, е диагностика на плазмата близо до стената с людмирови сонди и вадим информация за разпределението на частиците по енергии, най-общо казано, в пристенния слой, тъй като там е много важно плазмата би трябвало да се удържа в центъра на Токамака.

По план график ИТЕР трябва да произведе първата плазма след 5 години. Калибрирането и адаптирането на всичките му параметри, за да произведе икономически изгодна енергия, също ще отнеме години. Но и целта му все още е експериментална, трябва да зададе параметрите на бъдещите централи от нов тип. Изключително скъп проект, в който ЕС участва с 45 процента, останалите Китай, Индия, Япония, Корея, Русия и САЩ са с равен дял, или 9 процента. Но всички са убедени, че инвестициите им ще се върнат многократно, стигайки до производството на евтина енергия.

Цветко Попов: Горивото на ИТЕР е деутерий и тритий, деутерий го има макар и в малки проценти в океаните и моретата, така че с електролиза се отделя, а пък другият компонент от горивото е тритий, който го няма в природата, но една от задачите на ИТЕР е да покаже как тритий се възпроизвежда в обвивката на реактора.

Освен това отпадният продукт при термоядрения процес е хелий, инертен или стабилен газ, който не е радиоактивен. А при авария, най-много да се стигне до охлаждане на реактора и плазмата до водородни атоми. Освен това, покрай

реализацията на проекта ускорено се развиват много нови технологии, които могат да намерят приложение в други области.

Анна Енчева - Това, което ми хрумва, примерно, е, суперпроводниците, които ние използваме за двата вида бобини, извън вакуумната камера, те са направени от ниобий и калай, ниобий и титан, това са така специфични елементи, които по определен начин произведени водят до супер проводимост. Биха намерили приложения в компютърните или информационните, електронните технологии.

Затова началото е историческо по пътя към една по-чиста планета. И освен за неизчерпаема и евтина енергия, дава надежда и за това, че светът може да работи като едно цяло, в името на тази цел.

✓ На 24 август без медии Тръмп ще бъде номиниран за кандидат-президент

На 24 август американската Републиканска партия ще проведе националния си конгрес, на който президентът Доналд Тръмп ще бъде номиниран официално като кандидат за изборите на трети ноември.

Събитието в Шарлът, Северна Каролина, ще се различава от обичайните партийни конгреси, с които се привличат медии за разгласяване на партийни послания. Такъв беше форумът през 2016-а, когато номинираха Тръмп за първи път.

Този път гласуването за единствения останал кандидат ще се проведе без присъствието на медии заради мерките във времето на пандемията от коронавируса, съобщиха от партията. Ограничен брой участници ще гласуват от името на 2500 делегати.

Това ще бъде първият подобен конгрес в съвременната американска история закрит за репортери, отбелязва "Вашингтон пост". Липсата на публичност предизвиква въпроси и критични коментари.

БНР

✓ 5,4% от работната сила е обхваната от 60/40

Мярката 60 на 40 е обхванала 5,4% от работната сила в страната, сочи анализ на Агенцията по заетостта. Според него мярката е допринесла за задържането на безработицата до ниво от малко над 8% през месец юни.

В регионален план най-благоприятен е бил ефектът в областите Габрово и столицата, а най-слаб - във Видин и София-област.

Към 30 юни 2020 година от комисията към бюрата по труда са одобрени и са предадени в НОИ за изплащане десет хиляди заявления от работодатели за компенсирани на общо 177 хиляди работници и служители по мярката 60 на 40, тоест мярката обхванала 5,4 на сто от работната сила в страната.

От тук идва изводът в анализа на Агенцията по заетостта, че ако допуснем, че същата не беше стартирала и всички тези лица бяха освободени, то безработицата в края на месец юни е била в порядъка на 14% при сегашните 8,3 на сто.

Данните на НОИ за изплатените компенсации по мярката 60 на 40 показват, че средният размер на помощта за един работещ варира, през март е бил 308 лева, през април нараства до 515, през май 401 и 381 през юни.

✓ Храните поскъпват

Индексът на тържищните цени (ИТЦ), който отразява цените на хранителните стоки на едро, се повиши през тази седмица с 1,61 на сто, до 1,453 пункта, съобщава Държавната комисия по стоковите борси и тържища (ДКСБТ). Базовото ниво на индекса от 1.000 пункта е от 2005 година. За две седмици ИТЦ се повиши с 3,49 на сто.

Цената на оранжерийните домати се повиши тази седмица с 14,6 процента, до 1,65 лева за килограм, а оранжерийните краставици поскъпват с 8,1 процента и се продават по 1,20 лева за килограм. Цената на картофите пада с 2,8 на сто и те се продават по 0,70 лева за килограм. Морковите поевтиняват с 3,8 процента и се търгуват по 0,76 лева за килограм. Цената на зелето се понижава с 7,8 на сто, до 0,59 лв./кг. Червените чушки поевтиняват с 5,2 на сто, средно до 1,84 лева за килограм. Цената на зелените чушки се повишава с 2,4 на сто до 1,29 лева за килограм.

Ябълките поевтиняват с 8,5 на сто, до 1,72 лв./кг. Лимоните се продават по 2,85 лева за килограм. Кайсиите се търгуват по 2,16 лева с 4,9 на сто по-скъпо от предишната седмица. Прасковите поскъпват с 10,1 на сто до 1,42 лева за килограм.

Кравето сирене поскъпва с 0,1 на сто и се търгува по 6,81 лв./кг; кашкавалът, тип "Витоша", поскъпва с 3,2 процента и се купува по 11,00 лв./кг. Олиото поскъпва с 2,9 процента до 2,12 лева за литър. Пакетче краве масло от 125 грама поевтинява с 1,5 на сто и се продава по 1,94 лева в края на седмицата. Пилешкото месо поскъпва с 3,0 на сто и се търгува по 4,12 лева за килограм.

Захарта поскъпва с 2,2 на сто и се продава по 1,40 лв./кг. Брашното, тип "500", поевтинява с 1,0 процент и се продава по 0,99 лева/кг. Цената на ориза се вдига с 2,2 процента и той се продава по 2,32 лева за килограм. Яйцата се продават средно по 0,17 лева за брой на едро.

✓ Нови 29 млн. лв. от ОПРР за енергийна ефективност на жилищни и обществени сгради

Нови близо 29 млн. лв. за енергийна ефективност на многофамилни и обществени сгради ще получат 11 малки и средни градове в страната. Средствата се осигуряват от Министерството на регионалното развитие и благоустройството чрез Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 г. по процедура "Енергийна ефективност в периферните райони-3", 1 съобщиха от ведомството.

С ресурса се предвижда да бъдат обновени 63 многофамилни жилищни сгради, две училища и една административна сграда в градовете Берковица, Свиленград, Севлиево, Сандански, Поморие, Троян, Белградчик, Никопол, Нова Загора, Попово и Козлодуй. Седем от населените места попадат в Северозападна и Северна Централна България, чието развитие е приоритет за правителството.

С новите средства жилищата на още 2055 домакинства ще преминават в по-горен клас на енергопотребление чрез подобряване на енергийната ефективност на сградите.

В рамките на процедурата са били подадени 71 проектни предложения, се напомня в прессъобщението.

Те са се оценявали на два етапа - за административно съответствие и допустимост, след което са били извършени техническа и финансова оценка. Работата на Оценителната комисия е приключила на 30 юли 2020 г. Предстои сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ с кандидатите, чиито проекти са предложени за финансиране.

"Енергийна ефективност в периферните райони-3" е продължение на процедурите "Енергийна ефективност в периферните райони" и "Енергийна ефективност в периферните райони-2, по които са сключени 202 договора на обща стойност 188 млн. лв. С тях се очаква да се подобри енергийната ефективност на общо 683 обекта, от които 482 многофамилни жилищни сгради с 5907 домакинства и 201 публични сгради на местните централни власти в общините. Вече са реновирани 276 жилищни сгради с 3818 домакинства в общо 28 малки и средни градове.

Приоритетна ос 2 на ОПРР 2014-2020 е предназначена да подпомогне изпълнението на мерки за енергийна ефективност в обществени и жилищни сгради в малки градове - центрове на общини в периферните райони.

Инвестициите допринасят за подобряване на енергийната ефективност на сградите, намаляване на крайното потребление на енергия и емисиите на парникови газове, с което се повишава качеството на въздуха. Подобрява се и състоянието на сградния фонд в малките градове и условията за живот в тях.

✓ Средствата във фискалния резерв паднаха под 10 млрд. лева

Средствата във фискалния резерв паднаха под 10 милиарда лева към края на юни, сочат данните на Министерството на финансите.

Към края на май сумата надхвърляше тази граница, но месец по-късно в резерва вече има 9,89 милиарда лева.

В държавната хазна продължава да има излишък, като към полугодieto той е от 1,6 милиарда лева.

Прогнозата за юли е, че към преизпълнението ще се добавят още 10 милиона лева.

Въпреки добрите показатели на хазната от финансовото министерство подчертават, че пандемията влошава постъпленията от данъци.

✓ ЦИК приема документи за новите и частични избори за кметове през септември

От днес Централната изборителна комисия (ЦИК) започва да приема документи за допускане и регистрация на партии и коалиции за участие в новите и частичните избори за кметове на 27 септември 2020 г, предаде БТА.

Крайният срок за подаване на заявления за допускане и регистрация в ЦИК на партиите и коалициите в новите избори е до 17:00 ч. на 12 август.

Крайният срок за подаване на заявления за допускане и регистрация в ЦИК на партиите и коалициите в частичните избори е до 17:00 ч. на 22 август.

✓ Стартира реализацията на Регионалната програма по заетост в няколко общини

Започва реализирането на Регионалната програма за заетост в няколко области: Търговище, Шумен, Плевен и Ловеч, предаде БТА.

Общо в изброените области ще бъдат наети близо 380 души а период от 4 месеца, разпределени в областните и общинските администрации за комунално-битово обслужване, поддържане и опазване на общинска и държавна собственост, куриерска и деловодно-административна дейност и други.

Осигурени са средства от държавния бюджет - над 5 млн. и 300 хил. лева, както и от местните администрации.

Регионалните програми за заетост са предвидени за всяка област в България. Те трябва да осигурят заетост на близо 2 хил. безработни.

Могат да кандидатстват безработни до 29 години, хора над 50-годишна възраст, продължително безработни и други уязвими групи.

Наетите ще получават 610 лв. заплата при пълен работен ден и почасово възнаграждение при непълен работен ден.

Investor.bg

✓ ИПИ: Антикризисните мерки не засягат последствията от пандемията

Засилва се усещането, че всяка пряка държавна помощ сега ще бъде запазена и през следващите години, твърди Лъчезар Богданов

Веднага след одобряването на избора на новите министри коалиционният съвет се събра и в понеделник представи договорен пакет от социално-икономически мерки. Създадените – до голяма степен от самото правителство – очаквания за нови, амбициозни и мащабни харчове или инструменти за преодоляване на кризата бяха набързо приземени. Много от идеите нито са нови, нито са насочени към подкрепа за възстановяване и растеж в период на безпрецедентен спад в стопанската активност в Европа и голяма част от света, пише в анализа на Лъчезар Богданов от [Института за пазарна икономика](http://www.institut.org).

Ясно е, че сега е политически удобно всяко действие, промяна в закон или допълнителен разход да се представя за антикризисно. Очевиден е също така и стимулт да се етикетират всички инициативи с бюджетен ефект като непосредствено насочени към решаване на социални, здравни или икономически проблеми, свързани с пандемията – най-малкото това позволява да се финансират с пренасочени средства от европейските фондове.

Част от вече одобрените мерки всъщност са отговор на дългогодишни проблеми най-вече в системата за социално подпомагане и социални услуги (виж повече [тук](#)). Те включват например повишаване на изключително ниските възнаграждения на социалните работници, допълнителен ресурс за социални услуги, подпомагащи специфични нужди за закрила и социално включване, финансиране на личните асистенти за хора с увреждания.

Малка част от недостига е резултат от кризата, причинена от пандемията, например работата на социалния патронаж, но той пък вече получи допълнително финансиране. По-скоро става въпрос за политически отговор на дълго отлагани решения в социалната сфера поради липса на консенсус в управляващото мнозинство или изблици на популизъм около законодателни дебати в последните години именно около рамката за закрила на децата, подкрепа за децата с увреждания, личната помощ, достъпът, организацията и финансирането на социалните услуги и т.н.

В този смисъл, може да се очаква мерките да дадат ефект през по-ефективни и по-добре насочени социални разходи, достигащи до хора в нужда, но няма как да наричаме това борба с кризата, нито пък да търсим въздействие върху скоростта на икономическото възстановяване.

Увеличаването на размера на минималното обезщетение за безработица и удължаването на срока за получаването му е, в общия случай, мярка за намаляване на бедността, макар и не чрез директни социални помощи, а през осигурителната система.

Търси се бързо решение за вероятно увеличаваща се група лица, които не могат да намерят работа и без осигурителен принос, но това по-скоро разкрива слабостите в уредбата на системата за социално подпомагане.

Добавките към всички пенсии в следващите три месеца отново са някаква форма на политика по доходите за намаляване на бедността, заобикаляща формалните правила за солидарния стълб, базиран на осигуряване за пенсия.

По-важни са други два аспекта: много трудно ще бъде тези добавки да бъдат спрени, което предполага, че ще се търси вариант за трайно увеличаване на пенсиите за втори път тази година или най-късно в началото на следващата, още повече, че това изглежда е цената за подкрепата на правителството от малкия коалиционен партньор. Дали ще се стигне само до увеличение на минималната пенсия – според обещанията, до 300 лева – или индексация за всички, както и как ще бъде финансирано това значително увеличение на разходите от следващата година, можем само да гадаем засега.

В мерките, условно наричани „икономически“, правителството включва дейности, които така или иначе се извършват. Няма никакъв спор, че подкрепата за нови инвеститори чрез предвидените в законодателството стимули и облекчения на административната тежест и ускоряване на инвестиционния процес е важна, дори още повече в период на криза. Точно сега политиките трябва да позволяват и насърчават икономическата трансформация и реструктурирането, които по своята същност означават нови бизнеси, с нови технологии, идеи, пазари, машини и т.н. да започнат да създават стойност и да наемат работна ръка. Тук всъщност няма нови мерки, а просто правителството заяви, че ще си върши работата.

Финансирането за инфраструктура пък на практика измества по-рано – вероятно с няколко месеца – плащания по вече стартирани големи проекти. С други думи, нямаме нови обекти за строителство, увеличаващи общите публични инвестиции, което бихме могли да разглеждаме като фискален стимул, а просто допълнителна гаранция, че на изпълнителите ще бъде платено още тази година. Така че няма да има нови дейности и нови работни места, но пък поне има обещания, че за тези, които вече се осъществяват, ще има плащания.

Заедно с всичко това, за пореден път правителството реагира спонтанно и необмислено на натиск от най-гласовитите бизнес организации в момента – тези в туризма и на питейните заведения. Намалена ставка ще има и за предлаганите вино и бира в ресторанти и барове, а също и за посещенията на спортни съоръжения. За пореден път нямаше оценка на бюджетния ефект, на рисковете от данъчни измами, както и на очакваната полза за икономическите оператори и потребителите.

Свиването на търсенето на тези услуги в огромна степен е следствие от спада в посещенията на чуждестранните туристи. За барове и ресторанти, особено в морските курорти, които разчитат основно на тези туристи, никакви данъчни мерки не могат да компенсират 4-5 пъти свиване на оборотите.

По-важен е обаче политическият проблем с подобна данъчна привилегия в динамика – може да се очаква натиск за нови и нови преференции в облагането с ДДС с посочване, че няма как дадена стока или услуга да е по-малко обществено значима от алкохола в дискотеките. И в това е вредата на данъчния популизъм, защото точно след такъв огромен макроикономически шок имаме нужда от данъчна система, която едновременно събира приходи за балансиран бюджет, или приемливо нисък дефицит, и насърчава стопанската активност и създаването на работни места.

Първото се постига, когато системата от данъци позволява ефективно администриране и предотвратяване на измами, залага на максимално широка основа за облагане, но поддържа ниски ставки за данъкоплатците „на светло“. Второто изисква, при възможност, да се намалява данъчната тежест, която най-силно пречи на предприемаческата иновация, на новите инвестиции и създаването на работни места, с други думи – облагането на печалбите за тези, които инвестират и облагането на труда.

Преференцията чрез намален размер на ДДС за бирата и виното е далеч от тези принципи и далеч не постига какъвто и да е ефект на устойчив растеж на добавената стойност.

Накрая, но в подобен контекст, трябва да разглеждаме и субсидията за чартърите за организирани чуждестранни туристи. По принцип, такива държавни помощи се прилагат в някои страни, но те са адаптирани към относително „нормална“ ситуация, в която се преследва ценово предимство пред преки конкурентни дестинации.

Граничи с абсурда да си мислим, че граждани от държави, които са въвели карантина за завръщащите се от България, както и, в по-общ контекст, наплашени от вируса и от риска да останат блокирани в далечна държава, ще променят решението си и ще дойдат в морските ни курорти заради 35 евро по-ниска цена. Така че тази мярка няма да доведе до повече туристи, с други думи – няма да стимулира повече дейност и създаване на стойност в бранша.

Разбира се, тя ще даде „подарък“ на фирмите, които са успели да привлекат някакви организирани групи, но това далеч не е инструмент за възстановяване на българската икономика след кризата.

Остава обаче усещането, че този пробив всъщност цели подобна пряка държавна помощ да бъде запазена и за следващи години – в отчаян опит да се спести усилие на целия бранш да се адаптира както към страховете и трансформациите в международните пътувания след пандемията, така и към дългосрочно променящите се вкусове на средната класа европейци.

✓ **КЕВР утвърди по-ниската с 2,25% цена на газа за август**

Новата цена на природния газ за месец август е 18,67 лв./MWh

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) утвърди цена на природния газ за месец август от 18,67 лв./MWh (без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС). В сравнение с цената за предходния месец юли 2020 г. в размер на 19,10 лв./MWh, намалението е с 0,43 лв./MWh, или 2,25 на сто.

Комисията проведе закрито заседание, на което прие решение във връзка с подаденото от „Булгаргаз“ ЕАД заявление за утвърждаване на цена за месец август 2020 г., по която общественият доставчик ще продава природен газ на крайните снабдителите и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, съобщиха от комисията, цитирани от БТА.

Окончателното ценово решение на Комисията е прието в съответствие с променените условия на договора между „Булгаргаз“ ЕАД и ООО „Газпром экспорт“.

В приетото от Комисията решение е отчетена предложената на 1 август 2020 г. от „Булгаргаз“ ЕАД актуализирана цена на природния газ, в която е отразена постъпилата информация за пазарните индекси на европейските газови хъбове към 31 юли 2020 г. и за средномесечния обменен курс за конвертиране на евро в щатски долари за м. юли 2020 г. на Европейската централна банка.

В утвърдената цена на природния газ от 18,67 лв./MWh са включени компонента цена на природния газ на вход на газопреносните мрежи, компонента за дейността „обществена доставка“ по чл. 17, ал. 7 от Наредбата за регулиране на цените на природния газ и компонента за компенсиране на разходи, покриваща разходите на „Булгаргаз“ ЕАД за съхранение на количества в подземното газово хранилище „Чирен“ в изпълнение на задължения по Плана за действие при извънредни ситуации. В цената на природния газ не са включени цени за достъп и пренос през газопреносната мрежа, определени по реда на Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, които клиентите следва да заплащат на крайните снабдителите.

При утвърждаването на цената на природния газ КЕВР отчита заявените прогнозни количества природен газ от внос за вътрешния пазар, променените условия по договора между „Булгаргаз“ ЕАД и ООО „Газпром экспорт“ и усреднения валутен курс на БНБ на лева спрямо чуждестранната валута, в която се заплаща внасяния природен газ. Правомощията на КЕВР са единствено да установи дали заявлението на обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД отговаря на изискванията на Наредба 2 за регулиране на цените на природния газ и на договора за доставка между двете дружества. При определянето на очакваните доставни цени във връзка с образуването на цената на вход на газопреносни мрежи съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредбата за регулиране на цените на природния газ са отчетени общото количество природен газ за месец август 2020 г. и относителния дял на количествата за обществена доставка на природен газ, програмата за освобождаване на природен газ, както и по двустранните договори.

✓ **Как ще изглеждат пътуванията след коронавируса**

Между една трета до половината от бизнес пътуванията ще изчезнат, тъй като все повече срещи ще се провеждат онлайн

Кога пътуванията ще се завърнат към старите обеми и как ще изглежда бъдещето им са два често задавани въпроса напоследък. Отговорът на първия въпрос зависи от медицинското решение на коронавирусната пандемия. На втория може да се отговори най-добре чрез опита, пише анализатор за The Wall Street Journal.

Допитване до експерти в индустрията установява, че повечето от тях очакват продължително понижение при бизнес пътуванията, но смятат, че тези с цел развлечение ще се оттласнат бързо от дъното. Това означава, че авиокомпаниите и хотелите ще трябва да променят бизнес плановете си, тъй като няма да могат да разчитат толкова силно на приходите си от корпоративни пътувания. В такъв случай могат да се очакват по-високи цени на билетите и по-скъпи нощувки в хотелите, тъй като представителите в сектора ще искат да покрият загубите си от бизнес потребителите.

“Авиоиндустрията ще трябва да преразгледа бизнес плановете си”, заяви бивш главен изпълнителен директор на American Airlines. “Никога няма да видим обеми на бизнес пътуванията, каквито имаше в миналото”, смята той.

Експертът очаква, че между една трета до половината от бизнес пътуванията ще изчезнат, тъй като все повече срещи ще се провеждат онлайн. “Всеки, които зависи от бизнес пътуванията, ще трябва да преосмисли плановете си”, посочва той.

Въпреки слабия ръст на пътуващите в началото на летния сезон надеждите бяха помрачени след ръста на новозаразени в няколко американски щата. По-рано тази седмица Международната асоциация за въздушен транспорт обнови очакванията си за завръщането към нормалността по отношение на пътуванията, като сега прогнозира те да достигнат предкризисните нива през 2024 г. - година по-късно спрямо предишната прогноза на групата.

Хотелите все пак могат да се представят по-добре, тъй като много хора избират да пътуват с автомобилите си до дестинациите за летните си почивки. Арне Соренсън, главен изпълнителен директор на Marriott International, заяви, че не може да се очаква значително възстановяване без ваксина срещу коронавируса. Китайският и американският пазар отчетат подобни движения - около 90-процентен дял от гостите в двете страни са местни. Нивата на заетост са над 50% в Китай, като нарастват с 10%. В САЩ заетостта се повишава всяка седмица.

Значителен ръст при пътуванията под каквато и да е форма изисква широкото наличие на ваксина, ефективно лечение или медикаменти. Те ще са необходими, за да може обществото да е сигурно, че няма да се изложи на риск от сериозно и фатално заболяване при пътувания.

Медицинските решения сами по себе си обаче няма да помогнат. Ветерани в индустрията смятат, че страните ще въведат стандартизирани заявления за влизане в тях, за да може пътуващите да бъдат насърчавани да останат в родните си места. Вероятно е да се изискват и документи за премината ваксинация, да има правила за връщането на туристи в роднината в случай на огнище, а все още не е ясно и дали ваканционните дестинации ще трябва да инвестират в специални хотели и болници за посетители.

[В.Монитор](#)

✓ Лъчезар Борисов: Инжектираме 400 млн. лв. в малките и средни фирми

Министерството на икономиката очаква 400 млн. лв. от Европейския съюз (ЕС), които да бъдат инжектирани в малките и средните предприятия, каза министърът на икономиката Лъчезар Борисов в ефира на Канал 3. По думите му част от тях трябва да бъдат насочени към преодоляване на коронавирусната пандемия – оборотен капитал за пренастройка на системата.

„Държим всичко да бъде механизирано по ясни и точни критерии, така че средствата да стигнат много бързо до икономиката“, обясни той. По думите му всички разработени от правителството мерки подпомагат факторите на икономическия растеж като потребление, държавни разходи и дори експорт.

По отношение на инвестициите Борисов заяви, че се предвиждат и нормативни промени.

„В момента в Европа тече политика за скъсяване на доставките, ние искаме да се възползваме от това като инвестиционна дестинация, защото имаме подходящи параметри – кредитен рейтинг, финансова стабилност“, допълни ресорният министър.

Очаква се икономическото ведомство да публикува за обществено обсъждане проект за изменение на правилника за прилагане на инвестициите у нас, според който в европейския регламент за държавни помощи ще има опция да се отпускат кеш грантове до 35 млн. евро, в случай че се появяват сериозни инвеститори.

В отговор на въпрос как ще бъдат защитени родните производители Борисов подчерта, че през тази година ще бъдат подпомогнати 56 компании, „които са създали 700 млн. лева инвестиции и над 8000 работни места“. „Икономиката се преобръща към по-добро и се възстановява“, обобщава той.

С министъра на транспорта Росен Желязков се обсъжда ваучерна схема, която да подкрепи транспортния бизнес по линия на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, каза още министър Лъчезар Борисов.

✓ ЦИК: Няма забавяне с поръчката за машините за гласуване

Няма забавяне с поръчката за машините за гласуване. Това коментира пред БГНЕС говорителят на ЦИК Александър Андреев.

По думите му Централната избирателна комисия не е спирала да работи по документите, необходими за обявяването на новата обществена поръчка за машините, като се очаква тя да стане факт до няколко седмици или месец.

Той припомни, че през 2019 г. била обявена обществена поръчка за доставка и наем на машини, но според сегашния Избирателен кодекс те са били предназначени за тестово гласуване. "В следващите избори, които са за Народно събрание, за президент и вицепрезидент, трябва да има машинно гласуване“, напомни Андреев.

Андреев припомня, че има решение на МС от февруари 2020 година, с което премиерът възлага на заместника си Томислав Дончев да координира с ЦИК провеждането на машинното гласуване, а именно – закупуването на машините, логистичното съхраняване, одитиране, сертифициране и охрана на машините.

„Надяваме се в следващите дни и седмици да може заедно с Министерския съвет да координираме дейностите си, и каквото е необходимо – да се направи с оглед подготовката на машинното гласуване за парламентарните избори през следващата година“, допълни той.

По думите му пред ЦИК стоят редица въпроси, които не са разписани подробно, но всички те са описани в анализа на миналите избори, който пък е внесен в НС – че трябва да бъде проведено едно единно гласуване в секциите с над 300 избиратели, но дали тези машини ще се купят, кой ще ги придобие, дали те ще бъдат част от активите на ЦИК. На въпрос как тълкува думите на бившия омбудсман Мая Манолова, която тази сутрин съобщи, че има забавяне в обществената поръчка за машините, Андреев отговори, че не би тълкувал думите на политик. „Има неща, които не съответстват на фактическата част – говори се за дистанционно електронно гласуване, а ясно и категорично трябва да бъде казано, че такова няма и не е предвидено в Изборния кодекс. Нека избирателите да не се объркат, че е възможно такова гласуване“, призова Андреев.

[Сега](#)

✓ Реформа всяка забравете!

Социалният пакет се оказва насочен предимно към администрации и болници

На фона на все по-задълбочаваща се криза правителството с лекота раздава милиони за нови мерки, пренебрегвайки факта, че в повечето случаи става въпрос за провал на реформите в цели сектори. В първия пакет за кризата от март кабинетът говореше за 4.5 млрд. лв. - сума, която няма никакъв шанс да бъде усвоена, защото се базира на теоретичния

достъп до голям кредитен ресурс за фирмите с помощта на гаранциите на ББР. При втория пакет, представен в понеделник, обобщенията са по-скромни - за мерки, на обща стойност от 1.1629 млрд. лв.

Внимателният преглед на числата показва, че и този пакет е много постен и делът на парите за директно, безусловно и най-вече смислено финансиране на засегнатите от кризата граждани и фирми отново не е голям. В същото време се решават редица проблеми на администрацията, за които досега не е имало или време, или желание, или финансиране. Какво показват числата?

Пакетът, насочен към условно казано социални мерки, възлиза на 731.5 млн. лв. Правителството най-накрая изми срама от упорството да не предоставя никаква допълнителна помощ за пенсионерите и насочи 318.3 млн. лв. за отпускане на добавки от по 50 лв. за 3 месеца на всички пенсионери. Това по същество е първата подкрепа, която правителството оказва на физическите лица безусловно. Логиката, че пенсионерите така или иначе са свикнали да издържат с ниските си пенсии и нямат нужда от подпомагане в кризата, е много перверзна и е хубаво, че правителството най-накрая го забеляза. Много хора загубиха работа и възможност да подкрепят близките си, но този ефект на кризата досега не бе адресиран.

Извън парите за пенсионерите в социалната част на пакета *почти липсват мерки, насочени директно към работещите*

Хората на културата на свободна практика ще имат достъп до допълнителен ресурс от 15 млн. лв. за реализиране на проекти през фонд "Култура". За останалите българи са предвидени пряко само 16 млн. лв. - 12 млн. лв. за обещаното увеличаване на минималното обезщетение за безработица от 9 на 12 лв. от 1 октомври и 4 млн. лв. за увеличаване на продължителността за изплащане на минималните обезщетения с 3 допълнителни месеца.

Решението на кабинета всичко това да се случи от октомври, а не веднага може да се определи еднозначно като подигравка. Особено на фона на бързината, с която се сваля ДДС за всякакви близки на властта сектори. Кабинетът обаче е показал неведнъж с каква мъка увеличава през годините социалните плащания. Години трябваша, за да се увеличи минималното обезщетение за безработица от мизерните 7.2 лв. на 9 лв. на ден (събитие от 2018 г.), и с новото обещано увеличение скокът му направо ще излезе лъвски. Това обаче

няма да върне месеците без доходи

на хората, които бяха притиснати от работодателите си да се разделят по взаимно съгласие. Нощният труд струва 25 стотинки от далечната 2007 г. Когато преди две седмици реши да го увеличи на 1 лев, правителството си остави отложен старт чак за следващата година. Сега ще благоволи да го увеличи веднага, но само за някои категории работещи.

За всички останали социални мерки в антикризисния пакет може да се твърди, че решават по-скоро проблеми на работещите в администрацията и други публични структури и дружества. Това не означава, че тези пари се дават несправедливо - списъкът с дейности, които получават допълнително финансиране, е показателен колко критични системи работят от години на минимума.

За този условен пакет, насочен към публични структури, отиват 382 млн. лв., като разпределението е показателно. 126.3 мл. лв. ще бъдат отпуснати допълнително по бюджета на НЗОК чрез увеличаване с 10% на всички клинични пътеки. Идеята е парите да стигнат за увеличения на заплатите, така че да се гарантират минималните договорени нива по колективните трудови договори. Решението е половинчато - проблемът с остойността на пътеките няма да се реши с подобно еднократно увеличение. Така или иначе жестът към здравеопазването е видим.

Незнайно защо правителството е решило да представи като антикризисна мярка и осигуряването на целогодишния размер на заплатите на личните асистенти по Закона за личната помощ. Проблемите са ясни още от миналата година и не е редно изпълнението на вменено по закон задължение да се представя като извънредна мярка.

Тук трябва да вметнем, че от първия пакет с антикризисни мерки за МВР, МО и МЗ се обещаваха 500 млн. лв. допълнително, които до момента не са станали видими по бюджетите им.

Признание за недофинансиране на системите

е и одобреното повишаване на стандарта за издръжка на делегираните дейности за ученическо и детско здравеопазване с общо 24.6 млн. лв. През годините тези стандарти плавно растат, но остават ниски. Така например стандартът за едно дете в здравен кабинет в общини с над 300 ученици за 2020 г. е 32 лв. на дете при 22 лв. за 2016 г. Парите за добавките от по 1000 лв. за работещите на първа линия лекари и медицински персонал - общо 67 млн. лв., с които да се подсигури цялата 2020 г., са добра новина.

При новите предложения на правителството със сигурност ще му бъде спестено поне едно - неудобството да се отчита и обяснява за бавното изпълнение. Повечето мерки предвиждат директно превеждане на пари за заплати и ще се изпълнят на 100%. Плахият подход при първия пакет доведе до смешни нива на усвояване на ресурса по повечето мерки и трудно работещи схеми. За пореден път се видя колко рестриктивен е моделът на социалното подпомагане у нас - в стремеж държавата да не бъде излъгана се поставят толкова много изисквания, че никой не пожелава да се възползва от програмите. На този фон спокойно може да се твърди, че новият министър Деница Сачева не показва нищо ново като подход. Тя е заета с налагането си като политическо лице, но в ресора ѝ видяхме обичайното - бумашина, ограничения и мъчно работещи схеми.

✓ Ресторантьори начисляват 9% ДДС за бира и вино, без да е обнародван

Президентът още не е издал указ за законовата промяна

Хаотичните мерки на управляващите да се харесат на всеки на фона на антиправителствените протести раждат абсурдни казуси.

От 1 август трябва да падне ставката на ДДС от 20 на 9% за бирата и виното в заведенията, за туроператорите, автобусните екскурзии, фитнесите, тенис-кортове и всякакви спортни зали и игрища. Това гласуваха на 30 юли депутатите в Народното събрание с промяна в Закона за ДДС.

Законовата промяна обаче все още не е обнародвана в Държавен вестник, което означава, че не е влязла в сила. Въпреки това, заведенията масово начисляват намаления данък в пълно нарушение на законодателството.

Публикуването на законовата промяна се очакваше да стане в извънреден брой в събота - в деня, в който намаленият данък влиза в сила. Това обаче не се случи.

"Данъкът ще влезе в сила със задна дата. Имало е технически срив в Държавен вестник, затова законовите промени не са публикувани на 1 август. Имаме уверение, че ще стане в понеделник - 3 август", обясни за "Сега" Емил Коларов, председател на Сдружението на заведенията.

Голяма част от ресторанторите обаче вече са програмирали касовите си апарати и софтуерите за продажбите с новата 9%-на ставка за виното и бирата. Други все пак изчаквали публикуването на законовата промяна в Държавен вестник. "Контролните органи ще ни влязат в положение", смята Коларов.

Едва ли обаче в понеделник закон ще бъде обнародван. Президентът Румен Радев още не е издал указ за приемане на промените в закона за местните данъци и такси, в чийто преходни и заключителни разпоредби бяха вкарани намалените ставки ДДС. "Юридическият екип на президента още разглежда промените", отговори на запитване на "Сега" от президентството.

До момента подобен прецедент не се е случвал - промени в данъците да започнат да се прилагат преди да са били обнародвани. В пълно нарушение е и налагането на нови данъци със задна дата.

✓ МОН има план за онлайн обучение и след 15 септември

При малък брой заразени може отделни класове да преминават в електронна среда

Новата учебна година ще стартира присъствено, но всяко училище ще има готовност за преминаване към обучение в електронна среда при евентуален висок брой на заразени с коронавирус ученици или учители. Това заяви министърът на образованието и науката Красимир Вълчев по Нова телевизия.

Ако има едно-две болни деца от един клас, само класът ще минава в дистанционно обучение. Ако обаче са повече и/или от различни класове, цялото училище ще минава онлайн, обясни още министърът.

"Всяко училище ще има план, а ние ще имаме препоръки към училищата, така че да се спазват определени мерки и да се превключва към електронно обучение при нужда. Това ще отнема 3-4-5 дни - обясни министър Вълчев. - Училищата са относително безопасна среда. Отворихме детските градини преди около два месеца и половина."

Вълчев коментира и протестите срещу правителството.

"Всеки един министър във всеки момент трябва да е готов да подаде оставка. Що се отнася до правителството, решението е на премиера. Всички министри може да бъдем сменени, но той не може, без да се промени правителството. Много е лесно да се подаде оставка, но по-трудно е да се справим със ситуацията. Есента ще бъде трудна. Не знам как едно служебно правителство би се справило без парламент. Нито една от социално-икономическите мерки не може да бъде гласувана, нито бюджетът, нито промени в данъчните закони", коментира просветният министър.

Ако има правителство, може да бъде гласувано увеличението на учителските заплати, но без такова – няма как, добави още той.

"Нашето намерение засега е да довършим този ангажимент, както сме заявили – на четири крачки. Вършим си работата. Запазваме си градивната нагласа. Има много неща, които трябва да свършим преди началото на учебната година и за самото ѝ начало", каза Вълчев.

✓ Абсурдно е адвокатите да бъдат превръщани в ченгета

Ако хората не могат да вярват на защитниците си, тогава системата не работи, коментира Александър Кашъмов правилата, предложени от Висшия адвокатски съвет

Адвокат Александър Кашъмов е ръководител на правния екип на Програма "Достъп до информация" (ПДИ), където работи от 1997 г. Завършил е право и философия в СУ "Св. Климент Охридски". Занимава се и с права на човека, административни, граждански, наказателни и търговски дела.

- Адвокат Кашъмов, преди дни Висшият адвокатски съвет [публикува проект за правила](#) по закона срещу прането на пари. Според тях адвокатите трябва да правят пълна проверка на клиентите си преди финансови операции, да водят дневник на съмнителните и т.н. Много ваши колеги недоволстват, че това ще ги превърне в агенти на ДАНС. Съгласен ли сте?

- Преди време не бих повярвал, че е възможно адвокатурата, която все пак има конституционна роля да защитава правата на гражданите и юридическите лица, доброволно да поеме ролята на сътрудници на ДС, както едно време се наричаха хората, които по подобен начин донасят за някого. Без да отричаме необходимостта държавата да се бори с тероризма и прането на пари, трябва да знаем и да припомним, че в едно общество всеки има своята роля. Ролята на службите за сигурност, на МВР и прокуратурата е да се борят с престъпността. Ролята на адвокатите е да защитават хората, които са се обърнали към тях. Както ролята на лекарите е да лекуват някого, независимо дали той е престъпил закона или не. Неслучайно и тези професии се наричат хуманитарни. Има дълбока цивилизационна същност в това понятие. То означава, че те са подчинени единствено и само на човешките ценности. Човекът се разглежда като човек, независимо от това дали има грехове или добродетели.

Удивен съм, че Висшият адвокатски съвет вместо да отправи искане за обявяването на противоконституционност на и чл. 101 от закона срещу прането на пари най-малкото по отношение на адвокатите, всъщност е преклонил глава и е започнал да изпълнява едни изключително съмнителни разпоредби на един съмнителен закон. Адвокатите не могат да бъдат превръщани в доносници на своите клиенти. Ако за някоя професия в историята на човечеството от миналото до съвременната цивилизация може да се каже, че се основава на доверието, това е адвокатската професия. В много

законодателства защитата на адвокатската тайна е абсолютна. Адвокатската тайна е по-дълбока и по-сериозно защитена отколкото която и да било друга професионална тайна. Това е свързано и с изключителната конституционна роля на правото на защита, което без адвокат не е реално, а илюзорно, както се изразява Съдът в Страсбург. Това право на защита е свързано с понятията върховенство на закона, правова държава и демократично общество. Тези понятия са взаимно свързани. И ако в Народното събрание не знаят каква е разликата между адвоката и агента, или доносника, е тъжно, ако има членове на адвокатурата, които не са наясно с този въпрос.

- Висшият адвокатски съвет обяви, че тези правила пазят адвокатите и че ако те не вършат нищо нередно, няма от какво да се притесняват. Защо да не ги разглеждаме така?

- Адвокатите в своята дейност по принцип не трябва да извършват престъпления. Това, мисля, е ясно на всички. Също така е ясно, че ако някой може да прави разлика между законна и незаконна постъпка, това би трябвало да е адвокатът. Не съм убеден, че един адвокат се нуждае от каквито и да било средства, които да го пазят от това да престъпи закона. Напротив. Такива средства могат да се превърнат единствено в капани, в които да пропадне самата концепция за право на защита. Ако хората не могат да вярват на защитниците си, тогава системата за защита на правата не работи. Тогава няма нужда и от съд, който да е независим. Обръщането на един адвокат от защитник в следовател, в ченге, следящо своя клиент, е подкопаване на самия смисъл от тази професия, на самото конституционно право на защита. Защо да не караме и лекарите вместо да внимават в разреза, който правят със скалпела, да гледат дали документите и лицето на пациента не ги навежда на някакво съмнение?! Всичко това е абсурд. Дори да се смята, че тези разпоредби не са чак толкова опасни, е въпрос на отстояване на професионалната чест те да бъдат изпратени в Конституционния съд.

Изобщо не искам да коментирам, че срокът за обсъждане на тези правила е 10 дни. В България на обществено обсъждане подлежат нормативните актове и общите административни актове. И в двата случая срокът не е 10 дни. Това е прекалено кратък срок, който не знам на кого и при какво познаване на законодателството за общественото обсъждане е хрумнал. Терминологията в тези правила безкритично е преписана от закона. Странен закон за мен. Вътре фигурират понятия, които съм сигурен, че и на колегите не са известни. Те са буквално преписани - като "случайна операция", "делови взаимоотношения"... Да не говорим за понятието "действителен собственик на юридическо лице". Все пак юристите знаем, че право на собственост може да има върху капитала на търговско дружество, но едно юридическо лице с нестопанска цел не може да има собственик. Това е някакъв жаргон, въведен в закона, който се нуждае от една сериозна и прецизна правна проверка. Най-подходящо е това да се случи в Конституционния съд.

Трябва да има борба с негативните явления, с престъпленията. Немалко институции се създадоха с тази цел, на които плащаме от данъците си. Ако те са неефективни, трябва да се търсят ефективните начини. Разбира се, проверки трябва да се правят от банки, застрахователни дружества и т. н. Но ако някой не може да бъде поставян в положение да души около клиента си, това е адвокатът. Преди няколко години подобна опасност дойде по линия на Закона за защита на личните данни. Имаше опасност адвокатите да бъдат задължени да се регистрират като администратори, да бъдат длъжни да търпят проверки на Комисията за защита на личните данни и т.н. Висшият адвокатски съвет зае позиция, и аз участвах в защитата пред Върховния административен съд. Съдът изтъква закона, че адвокатската тайна стои по-високо от защитата на личните данни. Разбира се, по никакъв начин и при никакви обстоятелства адвокатите не могат да разкриват лични данни на своите клиенти. Но те и не могат да бъдат проверявани за защита на личните данни, защото има принцип на неприкосновеност на адвокатските книжа, който също е записан за закона и произтича от конституцията. Тогава адвокатурата като че ли беше единна и Висшият адвокатски съвет беше склонен да защитава призиванието на професията. Бих искал да се надявам, и да призова и колегите адвокати, и Висшият адвокатски съвет да се вгледат в основите на конституционния ред и да направят това, което трябва. Знаем, че много колеги изразяват недоволство, но ние все пак не можем да се задоволим просто с протести, трябва да пишем аргументирани становища и да се обявим против тези полицейски мерки, които заплашват да нарушат баланса между законност и право на защита и борба с престъпността.

- Ако въпреки цялото недоволство и предупреждения правилата станат факт, какъв е пътят?

- Няма съмнение, че би трябвало адвокати, които сме ангажирани не само с каузата на това свободно да упражняваме своята професия, но и с каузата на нашите клиенти, с каузата на правото на защита, което е пронизало през вековете цивилизования свят, трябва в името на тези принципи да атакуваме, да обжалваме тези правила. За мен има поле и за отнасяне на въпроса до Конституционния съд.

Възможни са и дела пред Европейския съд по правата на човека. И, доколкото говорим и за приложение на законодателство на ЕС, могат да бъдат ползвани и средствата на защита, които дават европейските институции и правото на ЕС. Но колкото по-нависоко отидат тези въпроси, за мен толкова по-позорно ще бъде разкритието, че тук не се грижим в достатъчна степен за правото на защита.

- Влизат ли тези правила в синхрон с постоянните внушения на главния прокурор, че адвокатите са едни хора, които защитават престъпници и могат да говорят за права на човека, когато започнат да защитават и бедните жертви на престъпления?

- Не мога да се съглася с главния прокурор в тези негови коментари. Но и в други общества, и в държави с по-стара демокрация, представители на прокуратурата си позволяват такива изявления. Може би поради емоционалната си привързаност към едната страна. Това е един от малкото случаи, в които не бих винил толкова главния прокурор.

Ние трябва да свършим нашата работа като гилдия. И то не като частен гилдиен интерес, какъвто в миналото е имало желание да бъде защитаван по едни или други поводи. А в името на това да живеем в правова държава. Това се оказва, че не е лека работа. Защото не е въпрос само на това какви са ти законите, а и на това как се прилагат и как отстояваш правата и принципите на правото.

Ентузиазмът, който съществуваше през предишните десетилетия, за това да имаме силно защитени права, като че ли отстъпва пред едни по-малки цели, компромиси с принципи, затваряне на очите и позволяване в крайна сметка на

пипалата на от една страна на полицейската държава, от друга страна можем да я наречем държавата Левиатан, да обръща свободите и правата на гражданите, променяйки естественото положение. Вместо държавата да се отчита пред гражданите, гражданите да се отчитат пред държавата. Това е разликата между демокрацията и тоталитарната държава. Трябва много да се внимава, без разбира се да се позволява на явления като тероризма да съществуват свободно. Но не трябва да се позволява да се променят знаците на демокрацията и да се залита към един тип общество, от който неотдавна си тръгнахме.

- Може ли да се стигне до там, че да има например фирми, които не могат да намерят адвокат. Ако, да речем, са свързани с обвиняеми или подсъдими?

- Виждам нещо, което много ме притеснява в тези правила. Някакви ситуации, в които адвокатът трябва да откаже защита. Това за мен е абсурд. Прави се компромис с основни принципи. Абсурдно е да има хора, които са незащитени. Абсурдно е хората и юридическите лица да не вярват на защитниците си, абсурдно е държавата да връща старите методи на следена на гражданите в името уж на борбата с тероризма и прането на пари. Терористите и перачите на пари са много малък процент от обществото, за да се позволява всички граждани да живеем под полицейски ботуш, уж в името на борба със злото.

- Ако погледнем правилата като част от общия контекст, виждате ли ги като част от тенденция?

- Не може да не направи впечатление, че тези явления започват да надничат от всеки ъгъл. Няма как да не го гледаме това явление заедно [с опита гражданските организации](#) да бъдат регистрирани и стигматизирани като национални врагове, по почина на Путин, но предложено законодателно от българска партия. Опитът да бъде задушена свободата на словото пак с подобни законови изменения, които предлагат регистрацията на всеки потребител дори в социалните мрежи, който трябва да се идентифицира. Виждам връзки между тези законодателни опити - трябва някой да излезе на яве, да бъде показан.

Трябва да е ясно, че в демократичното общество гражданите имат правото да бъдат непрозрачни за държавата. Докато държавата няма правото да бъде непрозрачна за тях. Тя може само по изключение да бъде такава, когато има легитимна тайна. Някак си като че ли тези принципи се изместват. А когато се изместват, тогава кантарът се измества от демокрация към тоталитарност.

✓ Евросъюзът отбеляза рекорден спад на икономиката от 14.4%

Данъчните приходи за първите седем месеца у нас се свиват с 1.122 млрд. лв.

Европейската икономика отбеляза най-силното си свиване от 1995 г. насам - откакто се води статистика. През второто тримесечие на годината, в което COVID-пандемията обхвана всички страни членки и те започнаха да предприемат ограничителни мерки срещу разпространението на заразата, спадът на БВП за страните от еврозоната е 15%, а на целия ЕС - 14.4%, показват данните на Евростат.

Отбелязаният икономически спад през първото тримесечие на 2020 г. бе по-слаб - 2.5%, а за еврозоната -3.1%, припомня Евростат.

Сред страните членки, за които към момента има данни, с най-голям свив в икономиката през второто тримесечие е Испания (-18.5%), следвана от Португалия (-14.1%) и Франция (-13.8%). Литва (-5.1%) отчита най-слабо намаление на БВП. Най-голямата икономика в ЕС - Германия, отчита спад на БВП от 11.7%.

Данни за БВП на България за второто тримесечие все още липсват. За първото тримесечие НСИ отчете спад от 3.3%, а прогнозите на БНБ и ЕК са за свиване на икономиката ни с около 7% за годината.

Финансови експерти обаче очакват икономиките в ЕС и еврозоната да започнат да се възстановяват още през третото тримесечие на 2020 г. В доклада си от юли Европейската комисия прогнозира, че реалният БВП на еврозоната през тази година ще спадне с 8,7 % заради пандемията от COVID-19.

Междувременно финансовото министерство публикува предварителните данни за изпълнението на бюджета към края на юли. Според тях от данъци в хазната са влезли 25.233 млрд. лв., което е с 1.122 млрд. лв. по-малко от същия период на миналата година.

Подробности около данъчните постъпления за юли все още няма - по-детайлните данни ще се появят след месец. Премиерът Бойко Борисов се похвали тези дни, че въпреки свалянето на ДДС от 20 на 9% от 1 юли за ресторантьорските услуги, книгите, бебешките храни и пелени, постъпленията от налога се увеличили с 28 млн. лв.

Направените разходи за първите седем месеца на годината са в размер на 23.507 млрд. лв., което означава, че бюджетният излишък продължава да расте. В края на юли той вече е 1.726 млрд. лв. (1.5% от БВП), като месец преди това бе 1.564 млрд., а в края на май 1.313 млрд. лв. Според актуализацията на бюджета в началото на април той трябва да приключи годината с 3.5 млрд. лв. излишък (2.9% от БВП).

Причина за излишъка са забавените разходи - към края на юли те са 49% от актуализирания разчет, докато приходите са достигнали 57% от планираните.

По-подробни данни МФ предоставя за данъчните постъпления към края на юни. Приходите от ДДС са в размер на 5.206 млрд. лв., което съпоставено с края на юни 2019 г., намаляват с 342,5 млн. лв. Причина за спада е намалената стопанска активност, спадът в потреблението, вноса и износа вследствие от въведените ограничителни мерки срещу COVID-19, както и спада на цената на суровия петрол, обясняват от МФ.

Приходите от акцизи за полугодieto са за 2.546 млрд. лв. - намаление от 302,7 млн. лв. спрямо миналата година.

От корпоративен данък към края на юни са събрани 1.089 млрд. лв., като намалението е с 249,9 млн. лв.

Единствено данъците върху доходите на физически лица бележат ръст в сравнение с първото полугодие на миналата година - те са в размер на 2.072 млрд. лв., което с 88.7 млн. лв. повече.

✓ Хиляди протестират срещу Нетаняху в Израел

Снощните протести срещу правителството бяха най-многолюдните от няколко седмици насам

Бойко Борисов не е единственият премиер, пред чиято къща текат протести. Хиляди протестиращи се събраха пред резиденцията на израелския премиер Бенямин Нетаняху в най-големия протест срещу него от последните седмици. Демонстрации имаше освен в Йерусалим и пред лятната му къща в Кесария, както и на кръстовища в много други градове. Протестите, които искат оставка на премиера и правителството заради мерките срещу КОВИД-19 и корупцията, продължават вече няколко седмици, но световните медии отчитат, че за първи път в тях участват толкова много хора. Според един от организаторите, демонстрантите са били около 30 000, докато медиите говорят за 10-15 хил. участници.

Първоначално Израел беше похвален за мерките за борба с пандемията, но след като през май страната започна постепенно да излиза от карантината, броят на заразените започна отново да се покачва. Самият Нетаняху призна, че някои от карантинните мерки са отменени твърде прибързано, например отварянето на кафенетата и ресторантите, припомня БГНЕС. От началото на епидемията в страната са се заразили 72 000 човека, от които 523 са починали. Хората обаче протестират срещу ръста на безработицата и тежките икономически условия, предизвикани заради карантината.

Въпреки че Нетаняху се опитва да negliжира случавщото се, протестите не изглежда да стихват, а в четвъртък и в събота са особено мощни, коментира "Гардиън". Сред лозунгите има и много, насочени срещу корупцията. Би Би Си пропона, че 70-годишният Нетаняху е първият политически лидер в историята на страната, който ще бъде изправен пред съда по обвинения в корупция, мошеничество и злоупотреба с доверие, докато е все още на власт. Самият премиер отхвърля всички обвинения.

Провеждащите се в момента протести са най-големите в Израел от 2011 г. насам. Безработицата в страната е 21%, хората недоволстват, а срещу полицията има обвинения, че използва прекомерна сила да противодейства на протестите, като разрушава палатките на участниците в тях, арестува десетки души и използва водни оръдия срещу множеството. На протестите се появяват и провокатори, които влизат в конфликт с протестиращите.

В последните дни огромни демонстрации имаше и в Берлин.

Капитал

✓ Първи пакет, втори пакет, криза

Вместо да предложи адекватни решения за икономиката правителство се опитва да си купи политическо доверие с пари от бюджета

Темата накратко:

- Управляващите ще разхвърлят още милиард от парите на данъкоплатците без ясни разчети какво ще постигне с това.
- Правителството предлага мерки, с които да потуши напрежението, въпреки че през есента се очаква изостряне на кризата.
- Засега ефективната помощ за бизнеса се изчерпва с около 300 млн. лв. по схемата 60/40 и малко грантове.

Безсмислени, хаотични, предизборни... Новият пакет от мерки на управляващите получи куп негативни оценки часове след като беше представен от премиера Бойко Борисов. На теория с него трябва да се отговори на последиците от COVID-19, но обявеното по-скоро прилича на паническо раздаване на средства с цел потушаване на напрежението: протестите с искане за оставка на кабинета "Борисов" и на главния прокурор, които обаче засега няма изгледи да спрат.

Проблемът е, че властта ще разхвърля малко над милиард от парите на данъкоплатците без ясни разчети какво ще постигне с това: обявените нови икономически мерки всъщност са старите, но с обещание да работят по-добре, а отстъпката при ДДС за фитнеси, туристически агенции, вино и бира в заведенията е, меко казано, спорна (виж карето).

В същото време очакванията са за изостряне на кризата (икономическа и здравна) през есента и по-осезаем спад на приходите в държавния бюджет. Адекватни икономически мерки за посрещане на тези предизвикателства обаче не бяха съобщени, няма и по-дългосрочен план как да се настроят механизмите на икономиката за бързо излизане от кризата.

Това е втори пакет от антикризисни мерки на правителството, като този от март беше уж за 4.5 млрд. лв. Повечето от тях обаче тръгнаха с голямо закъснение, а изпълнението на други се бави и към момента реално до бизнеса са достигнали около 300 млн. лв. Накратко - първоначалният шок беше преодолян благодарение на запасите, които компаниите бяха насъбрали през предходните няколко години на икономически подем. Те обаче вече са на привършване и втора криза едва ли ще остави много бизнеси (а с тях и работни места) на повърхността. Лекотата, с която правителството започна да харчи безидейно, скоро ще стопи и натрупаните от държавата мазнинки (по Борисов).

Повече социални, по-малко икономически

Първоначално обявеният от Борисов пакет от социално-икономически мерки беше за 1.9 млрд. лв. Впоследствие от прессъобщението на Министерския съвет се разбра, че става въпрос за 1.16 млрд. лв. от централния, като не беше пояснено за сметка на кои други разходи ще бъдат направени новите. Останалите малко под 800 млн. лв. от първоначално обявения пакет вероятно са микс от евросредства плюс вече отпуснати пари на държавната банка за развитие, които сега ще се пренасочат за нова грантова схема за малки бизнеси.

К | НОВИТЕ МЕРКИ

(в млн. лв.)

Социални	
По 50 лв. на всички пенсионери за 3 месеца	318
Допълнителни възнаграждения на заети в медицинската и дентална помощ	126.3
За личните асистенти	122
За увеличаване на заплатите в МЗ, МВР, МТСП, НЗОК, НОИ, РЗИ	92
Допълнителни 1000 лв. за медицинските специалисти на първа линия до края на 2020 г.	67
За заплати на медици в училищно и детско здравеопазване, домове за възрастни, за хора с увреждания, дневни центрове, центрове от семеен тип и т.н.	246
Медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване	17.3
За творчески проекти	15
За увеличаване на обезщетенията за безработица на 12 лв. на ден	12
За по-бързо изплащане на обезщетенията за безработица	4
ОБЩО	798.2
Икономически	
Плащания по пътни проекти като „Струма“, „Европа“, „Хемус“, Мездра - Ботевград	355
Субсидии за чартърни полети	55
За насърчаване на инвестициите (изграждане на пътища, ВиК и др.)	9.5
Ваучери за почивка	8
Нова грантова схема за микро, малки и средни фирми	200*
Бъдещи грантове	400**
За инвестиционни проекти, сертифицирани по Закона за инвестициите	9.5
9% ДДС за вино, бира, фитнеси, туристически агенции	няма оценка
ОБЩО	1037

* Парите се пренасочват от ББР ** По програмата React EU на ЕС, евентуално през есента

Източник: Правителството

Повече яснота има за социалните мерки, които реално са директно раздаване на средства: по 50 лв. на калпак за пенсионер през следващите три месеца, по-високи заплати на работещите на първа линия с COVID-19 и на заетите в здравния сектор, по-високо минимално обезщетение за безработица, плащания за личните асистенти (виж таблицата). Общата сметка до края на годината е за почти 800 млн. лв. Като 300 млн. от тях са за доплащанията за пенсионерите. Липсват мотиви защо парите им се дават сега, а не през есенно-зимния сезон, в който всяко семейство има и разходи за отопление. Както и защо парите за личните асистенти се представят като антикризисна мярка, при все че така или иначе трябва да се дадат.

По-големият проблем е, че увеличението на заплати в публичния сектор (с всички уговорки, че подобен ход за медиците е нужен), както и някои други разходи се прави, без да се представи разчет за сметка на кои други пера ще са те, нито какво ще е отражението им върху баланса на държавните финанси през следващата година.

Сметката колко пари се дават за т.нар. икономически мерки е още по-трудна. Като начало - повечето от тях не са нови, други бяха обсъждани още преди месеци. По-голямата част от парите (355 млн. лв.) ще отидат за разплащания със строителните фирми, които работят по проекти като магистралите "Струма", "Европа" и "Хемус", както и по пътя Ботевград - Мездра. По принцип за тези проекти има заделени бюджети, но неясно защо сега средствата се включват в цялостния пакет от мерки.

Нов момент е, че около 200 млн. лв. от средствата, които правителството предостави по-рано на Българската банка за развитие (ББР) за гаранции и подкрепа на бизнеса в кризата, ще бъдат прехвърлени към нова схема за грантове на засегнатите предприятия. Тя обаче ще се мисли тепърва. От икономическото министерство се надяват през есента да бъдат отпуснати и допълнителни 400 млн. лв. по програмата React EU на Европейския съюз.

Като изключим субсидиите за туристически чартъри и поредните отстъпки по ДДС за няколко сектора, всички останали мерки са всъщност старите, но с обещание да започнат да работят по-добре. Например грантовите схеми за малките и

средните фирми по програма "Конкурентоспособност" се бавят драматично и по тази причина Борисов обяви, че ще бъдат назначени допълнителни служители, които да обработват документите. От кандидатствали над 27 хил. малки фирми за безвъзмездна помощ досега са одобрени едва около 3000. Заявленията на средните компании пък въобще не са разглеждани, тъй като срокът за подаването им изтича на 24 август.

Мерки без посока

Логично първите реакции на икономисти и анализатори бяха, че мерките на властта по-скоро обслужват предстоящите избори и адресират протестите, но имат малко общо с кризата, която се задава. Според Любомир Дацов, бивш зам.-министър на финансите, в момента има нужда от краткосрочни мерки и такива, които са измислени добре, но са с по-дълъг хоризонт и са съобразени с нуждата от структурна промяна в икономиката, така че тя да стане по-конкурентна. Това сега е на дневен ред в целия ЕС. "В момента икономиката се държи неопределено, сигналите са разнопосочни и мисля, че кризата няма да ни се размине. Така че има нужда от мерки, които да са в посока запазване на работни места, подобряване на качеството на работната сила", казва Дацов. Според него бюджетът все още се държи проциклично и позволява да се ускорят разходите от гледна точка на инвестиции, с които да бъдат обхванати повече фирми и хора. Така ще се премахне и сегашният модел, при който публичният ресурс се концентрира в десетина компании с всички неблагоприятни последици от това.

"Една от най-смислените мерки е 60/40, но има нужда да се анализира как да се пренастрои така, че повече компании да се възползват от нея. В почти целия ЕС средният обхват на тези мерки е около 15% от работната сила, тук е два-три пъти по-нисък", твърди Дацов.

Липсата на визия, особено за икономическите мерки, прави впечатление и на други анализатори. "Мерките на правителството трябва да имат хоризонт на действие и да гледат напред. Това, което се предлага, запазва сега съществуващите бизнес модели. И това е добре, ако става въпрос за хоризонт от няколко месеца, в които да се даде възможност тези компании да изплуват на повърхността, каквато беше ситуацията през март-април. Но в по-дългосрочен план въпросът е дали запазваш стари модели и бизнеси, или инвестираш в тези, които ще са конкурентни след кризата", е мнението и на Калоян Стайков от Института за пазарна икономика. Според него подходът сега трябва да е различен от този през март, когато беше обявено извънредното положение и много бизнеси бяха буквално затворени със заповед на правителството. "Тогава трябваша бързи мерки. Сега икономиката отвори и има достатъчно време да се помисли стратегически какво може да се случи след 6 месеца, след 3 години. Това липсва. Всички мерки са насочени или към решаването на стари проблеми - пътища, болници, ниски пенсии, или частично имат връзка с настоящата ситуация, но само в частта за допълнителни възнаграждения. Това също е важно, но не е достатъчно", допълва Стайков.

Как Борисов чупи данъчните правила

Управляващите приеха нова порция ДДС отстъпки. Без анализ и с риск всеки друг да иска подарък.

В опит да потуши поредните недоволни, готови да се присъединят към протестиращите, властта даде нови ДДС отстъпки за определени бизнеси. В понеделник премиерът Бойко Борисов обяви, че от август ДДС пада на 9% за туристическите агенции, случайния превоз, виното и бирата в заведенията. Официалният мотив е подпомагане на най-засегнатите от корона кризата сектори. На практика обаче тези промени се случват под натиска на туристическия сектор и на собствениците на заведения, които обявиха готовност да излязат на протест, ако държавата не им помогне. Впоследствие се разбра, че в проекта, внесен от депутати от "Обединени патриоти" и ГЕРБ, са добавени и фитнес залите, тенис кортовете, басейните. Точният текст е "доставката на услуга за използване на спортни съоръжения".

Всички тези промени се внасят без анализ какъв ще е икономическият ефект от тях, дори без елементарна сметка дали и каква ще е загубата за бюджета. Те се гласуват в парламента по бързата писта - през промените в Закона за местните данъци и такси на второ четене. При разглеждане на текстовете в бюджетната комисия председателят ѝ Менда Стоянова (която отказа да гласува поправките) заяви, че намаляването на ставката за туроператорските услуги е нарушение на евроредирективи, за което България ще има неприятности. "Намалената ставка е върху маржа на туроператорите. Миналия път не приехме това предложение с мотива, че противоречи на директивата. То продължава да противоречи и сега и предполагам, че ще имаме наказателна процедура от ЕК, като го приемем, но предстои да видим", заяви Менда Стоянова, цитирана от "Сега".

Само няколко месеца преди това управляващото мнозинство - въпреки несъгласието на икономическия екип в ГЕРБ в лицето на Стоянова, бившия финансов министър Владислав Горанов и дори вицепремиера Томислав Дончев - понижи ДДС ставката на ресторантите, книгите, памперсите и пюретата. По това време премиерът заяви, че ще поеме "политическия риск за едно неправилно решение като ДДС-то". А предупрежденията още тогава бяха, че ако веднъж се направи изключение за даден сектор, всички останали също ще представят своите искания. И поредните ДДС отстъпки са доказателство за това. Предвид задаващите се избори и нестихващите протести обаче нищо чудно до края на годината данъчната система да се надупчи като швейцарско сирене - всеки по-гръмогласен сектор ще успее да извоюва изключение от правилото.

"Цялата данъчна система се поставя под въпрос, за да се предостави облекчение за определени бизнеси. Вместо това може да се помисли за целенасочена помощ", казва Калоян Стайков от Института за пазарна икономика. Той допълва, че с въвеждането на различни ставки по ДДС ще се създадат и условия за данъчни злоупотреби, а дупката в приходната част на бюджета тази година може да се увеличи.

Не стана ясно и какво е мнението на новия финансов министър Кирил Ананиев по темата, но както вече отбелязаха някои медии - вероятно никой от вземащите решения не го е и попитал. Според данъчни консултанти по-нужна мярка е да се вдигне прагът за регистрация по ДДС за фирмите до 100 хил. лв. (двойно по-нисък в момента), а ако се понижава ставката, намалението да е за всички.

Има ли риск за бюджета

"Виждаме комбинация от социални и популистски мерки, които няма да доведат до добри икономически резултати, но може да се стигне до ликвидни проблеми", казва пред "Свободна Европа" и икономистът Мартин Димитров, който е член на "Демократична България". Той посочва спада на приходите от свиването на икономическите дейности през второто тримесечие и намаляването на бюджетните буфери, което според него "започва да става опасно".

При представянето на мерките Борисов обяви още, че засега няма да се тегли нов дълг, а ще се разчита на "мазниките във фискалния резерв". Към 24 юли там има около 9 млрд. лв., ако се съди по данните от седмичния баланс на управление "Емисионно" на БНБ. Част от тези средства обаче са целеви (около 4 млрд. лв.) и не могат да се харчат.

Сега обявените мерки ще се финансират от бюджета, като не стана ясно дали ще се наложи неговата поредна актуализация. През април заради пандемията правителството вече ревизира бюджет 2020, като заложи 3.5 млрд. лв. дефицит и увеличи лимита за теглене на нов дълг. Към средата на годината обаче държавните финанси продължават да са на плюс, макар и двойно по-малък от миналогодишния. Това се дължи на забавени разходи, докато приходите спадат - към края на май (все още няма подробна разбивка за юни) данъчните постъпления са с около милиард по-малко спрямо същия период на 2019 г. Изпълнението спрямо годишния план също изостава леко спрямо миналата година, показват разчетите на финансовото министерство.

Т.е. текущо все още има мазнинки и в бюджета на държавата, и във фискалния резерв. Но ситуацията много бързо може да се промени при евентуално задълбочаване на кризата през есента. Ключово е и дали държавните финанси ще се планират с дефицит и през 2021 г. Тогава вероятно ще се наложи страната да излезе на международните дългови пазари, но и цената на финансиране тогава може да се повиши спрямо сегашните условия. Другият вариант е да се увеличават данъци, което ще счупи и без това крехкия бизнес климат в страната.

✓ Корпоративните сделки излизат от хибернация след пандемията

Сливанията и придобиванията се активизират през юли

Нищо не олицетворява животинския дух, който движи капитализма, така добре, както огромните сливания. С разпространението на коронавируса компаниите, изглежда, практикуваха корпоративната версия на социалната дистанция - активността на сливанията и придобиванията рядко е била толкова ниска след глобалната финансова криза през 2007 - 2009 г. Сега сделките бавно излизат от карантина.

Изобилието им през този месец предполага, че bankerите и адвокатите, специализирани в сливания и придобивания, може би искат да отложат летните си почивки. На 20 юли Chevron обяви, че ще плати 13 млрд. долара за по-малкия нефтен и газов конкурент Noble Energy. На следващия ден норвежката компания Adevinta съобщи, че ще разшири империята си за малки обяви, като погълне част от бизнеса на eBay за 9.2 млрд. долара. Седмица по-рано Analog Devices се съгласи да плати 19.8 млрд. долара за производителя на чипове Maxim Integrated.

Драстична промяна

Това е драстична промяна в сравнение с първата половина на годината. Слабият старт на 2020 г. отначало изглежда като леко отклонение в иначе шарения цикъл на сливания и придобивания от 2014 г. насам. Когато през март COVID-19 стигна до Европа и Америка, отклонението се превърна в рязък спад. През второто тримесечие бяха обявени сделки за едва 500 млрд. долара, като година по-рано стойността им беше 1 трлн. долара по данни на Refinitiv. Мегасделките за над 5 млрд. долара намаляват още по-стремглаво.

В разгара на кризата компаниите предвидимо пестят пари, вместо да се оглеждат за нови начини да ги похарчат. Несигурността по отношение на изпълнението на потенциални цели прави сделките рисковани. Сложните транзакции - големите сделки могат да отнемат повече от година, докато приключат - са трудни за договаряне през Zoom. Регулаторите, които ги одобряват, също бяха спънати от пандемията. Много планирани сделки не стигнаха до финала. На 31 март Xerox се отказа от враждебното преследване на по-големия си конкурент за офис оборудване HP. Boeing се отказа през април от придобиването на по-голямата част от търговско-авиационното звено на Embraer, след като собствените й перспективи бяха помрачени заради удара на пандемията върху въздушния транспорт.

Но вирусът не задуши животинския инстинкт напълно. Двамата американски мобилни оператора T-Mobile и Sprint се обединиха по план през април, като изчислиха, че ползите от сливането са повече от рисковете. Just Eat и Grubhub обявиха през юни, че ще си партнират в доставките на храна. В ход е планираното придобиване на малкия застрахователен брокер Willis Towers Watson за 30 млрд. долара от Aon.

Ползата от вируса

Предимството на вируса е, че някои продавачи дискретно се съгласяват да предложат по-добри условия на купувачите. Юристите четат внимателно документите, за да видят дали глобална пандемия е достатъчна причина да провали сливане - причина, по която съдиите несъмнено ще трябва да се произнесат скоро. На 18 юли френско-италианският гигант за очила EssilorLuxottica осъди ритейлъра GrandVision, който се беше съгласил да придобие преди година, с аргумента, че не му предоставя достатъчно информация за търговските си резултати. GrandVision обжалва, но сега акциите й се търгуват на цена, по-ниска от тази, при която се е съгласила да бъде придобита.

Втора вълна на COVID-19 може да попречи на съживяването. Но същият негативен ефект може да окаже и нарастващият протекционизъм, който затруднява трансграничните сделки. Въпреки това bankerите, занимаващи се със сливания и придобивания, са уверени за останалата част от годината. Компаниите, които са запазили печалбите си, вероятно ще са първите, които ще се върнат към сделките, казва Еймон Брабазон от Bank of America. С добри опции за насочване на оскъдните средства кредиторите са доволни да финансират офери за поглъщане от сериозни купувачи.

Фондовете за частен капитал могат да използват част от рекордните 1.5 трлн. долара от парите на своите инвеститори по данни на Preqin. Те са на лов за сделки. Дори лошите икономически условия в световен мащаб имат своите предимства

за придобиващите, ако те принудят борещите се за оцеляване мишени да се продадат, независимо дали им харесва или не.

Мениджър

✓ Депутатите излязоха в лятна ваканция. Наесен влизат в друга пленарна зала

Депутатите излязоха в лятна ваканция до 2 септември. Следващата редовна сесия на парламента ще бъде в новата пленарна зала на пл. "Народно събрание" 2 (бившия Партиен дом, бел. ред.) от 9:00 часа. Това обяви преди да удари звънеца председателстващият заседанието зам.-председател на НС Валери Симеонов.

Той пожела "Приятна почивка" на народните представители, като преди това даде думата на екоминистъра Емил Димитров. "Министърът на чистия въздух и чистата вода иска да сподели своите чисти помисли", обяви Симеонов.

"Тази сграда става част от българската парламентарна история, с която всички трябва да се гордеем", подчерта министър Димитров. И за последен път в тази зала прочете клетвената декларация, която тук са полагали премиери, министри, народни представители. В това време присъстващите депутати се изправиха на крака.

"От есента дейността на парламента се премества в нова сграда. На практика съм последният министър, който отговаря. Имах честта да бъда 5 години в тази сграда като депутат. От днес тази сграда остава в историята", каза развълнуван екоминистърът и бивш депутат от "Обединените патриоти".

Валери Симеонов пък в шеговит тон призна, че се стреснал, когато Емил Димитров му поискал думата за изявление. "Помислих, че ще си подадете оставката", отбеляза зам.-председателят на Народното събрание Валери Симеонов и обяви лятната ваканция на депутатите.

✓ Въпреки кризата, породена от COVID-19, бюджетното салдо остава положително

Въпреки кризата, породена от пандемията от COVID-19, бюджетното салдо на страната остава положително и към 30 юни 2020 г. е в размер на 1 612,7 млн. лв. То се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 1 099,2 млн. лв. и по европейските средства в размер на 513,5 млн. лева.

Приходите, помощите и даренията по КФП към юни 2020 г. са в размер на 21 430,8 млн. лв. или 48,3 % от годишните разчети. Съпоставени със същия период на предходната година, те намаляват номинално с 855,1 млн. лв. При данъчните и неданъчните приходи се наблюдава спад с 1 274,1 млн. лв. (6,0 %), а постъпленията от помощи и дарения (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са повече с 419,1 млн. лв. (36,4 %), сравнени с края на юни 2019 година. Приходите се забавят вследствие на негативните ефекти върху постъпленията при всички основни данъци от кризата, породена от разрастването на пандемията с COVID-19.

Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигурителни вноски, възлиза на 17 056,9 млн. лв., което представлява 48,9 % от планираните за годината данъчни приходи.

Приходите от преки данъци са в размер на 3 169,6 млн. лв. или 48,2 % от предвидените в разчетите за годината.

Приходите от косвени данъци са в размер на 7 879,9 млн. лв., което е 48,3 % от разчетите за годината. Постъпленията от ДДС са в размер на 5 206,5 млн. лв. или 48,9 % от планираните. Намалената стопанска активност и влошените макроикономически показатели за потребление, внос, износ, вследствие разпространението на COVID-19, както и спадът на цената на суровия петрол продължават да влияят негативно върху приходите от данъка. Приходите от акцизи възлизат на 2 546,4 млн. лв. (46,7 % от разчетените за годината). Постъпленията от мита са 104,2 млн. лв. или 55,6 % от годишните разчети.

Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени и др. данъци по ЗКПО) са в размер на 694,1 млн. лв. или 57,4 % изпълнение на годишните разчети.

Приходите от социални и здравноосигурителни вноски са 5 313,4 млн. лв., което представлява 49,2 % от разчетените за годината.

Неданъчните приходи са в размер на 2 803,7 млн. лв., което представлява 41,3 % от годишните разчети.

Приходите от помощи и дарения са в размер на 1 570,2 млн. лева.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към юни 2020 г. възлизат на 19 818,1 млн. лв., което е 41,4 % от годишните разчети. За сравнение, разходите по КФП към юни 2019 г. бяха в размер на 19 062,5 млн. лева. Номиналното нарастване, съпоставено със същия период на предходната година, се дължи основно на по-високия размер на социалните плащания (базов ефект от увеличението на пенсиите от юли 2019 г.), на разходите за персонал и други.

Нелихвените разходи са в размер на 18 766,1 млн. лв., което представлява 41,2 % от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи към юни 2020 г. са в размер на 17 371,3 млн. лв., капиталовите разходи (вкл. нетният прираст на държавния резерв) възлизат на 1 380,4 млн. лева. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 14,5 млн. лева. Лихвените плащания са в размер на 363,4 млн. лв. или 50,1 % от планираните за 2020 година.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 30.06.2020 г. от централния бюджет, възлиза на 688,6 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 година.

Бюджетното салдо по КФП на касова основа към 30 юни 2020 г. е положително в размер на 1 612,7 млн. лв. и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 1 099,2 млн. лв. и по европейските средства в размер на 513,5 млн. лева.

Размерът на фискалния резерв към 30.06.2020 г. е 9,89 млрд. лв., в т.ч. 9,84 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,05 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

ПРОГНОЗНИ ДАННИ ЗА МЕСЕЦ ЮЛИ

На база на предварителни данни и оценки към края на месец юли 2020 г. се очаква превишение на приходите над разходите по консолидираната фискална програма (КФП) в размер на 1 726,1 млн. лв. (1,5 % от прогнозния БВП). Основни параметри по КФП на база предварителни данни и оценки.

Приходите, помощите и даренията по КФП към юли 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 25 233,1 млн. лв. (56,8 % от актуализирания годишен разчет). Съпоставени със същия период на 2019 г., данъчните и неданъчните приходи по консолидираната фискална програма към юли 2020 г. се свиват с 1 122,0 млн. лв., докато постъпленията от помощи нарастват с 375,2 млн. лева. Забавянето в приходите е следствие от негативните ефекти върху постъпленията при всички основни видове данъци от въведените ограничения в България и света във връзка с борбата с разпространението на COVID-19.

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към юли 2020 г. са в размер на 23 507,0 млн. лв., което е 49,1 % от актуализирания годишен разчет. За сравнение разходите по КФП към юли 2019 г. бяха в размер на 22 756,3 млн. лева. Номинално нарастване спрямо същия период на предходната година се отчита основно при социалните и здравноосигурителните плащания, разходите за персонал и други.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.07.2020 г. от централния бюджет, възлиза на 755,3 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 година.

Статистическите данни и Информационният бюлетин за изпълнението на държавния бюджет и основните показатели на консолидираната фискална програма, на база на данни от месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет към юли 2020 г. ще бъдат публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите в края на месец август 2020 година.

✓ Кризисен съвет ще изготви екшън план за спасяването на зимния сезон

Създава се кризисен съвет за изготвяне на екшън план с цел спасяване на туристическия бизнес. Предвижда се той да заработи от началото на септември. Това стана ясно след заседание на Националния съвет по туризъм във Варна с участието на вицепремиера и министър на туризма Марияна Николова. Приоритет на съвета ще бъде спасяването на зимния сезон, след като към момента няма никакви резервации и хотелиерите не са в способност да подготвят своите бази.

"Основен фокус ще е в най-кратки срокове да бъде разработен екшън план за подготовка на зимния сезон. Важно е възможно най-рано да бъдат посочени конкретни и работещи мерки за подпомагане на бизнеса, как да привлечем туристи в основните ни зимни курорти и как да гарантираме безопасна и здравословна среда за туристите", уточни министър Николова.

"Никога досега секторът не е бил поставян на колене, както това се случи заради пандемията. Коронавирусът ни изправя през сериозни изпитания, но мерките на правителството ще насърчат двустранния обмен на туристи. Първите сигнали за летния сезон са повече от негативни. Резултатите на курортите по Южното Черноморие през юни показват, че 98% от чартърните полети са отменени, а 70% от хотелите в най-големия от тях, а именно "Слънчев бряг", остават затворени. Все още има очаквания август и септември да са по-добри, като свидетелство за това е както полетната програма на морските летища, така и записванията. Можем да очакваме, че и морската почивка ще бъде различна: ще се търси съчетание на различни форми на активна почивка със здравословни СПА процедури. Както и по-динамичен вариант на лятна ваканция: море и опознаване на местните традиции или културно-историческото богатство на страната ни", обясни министърът на туризма.

Николова припомни, че от вчера туроператорите вече могат да кандидатстват за държавната помощ от 35 евро. Всички необходими документи, както и насоки за подаване на заявления са качени на официалния сайт на Министерството на туризма. Друг важен акцент ще бъде незабавната работа по рекламна стратегия за дестинация България. Ще започнат маркетингови инициативи с фокус популяризиране на български туристически продукти като спа туризъм, селски туризъм и др.

"Туризмът е изправен пред най-голямото си изпитание по целия свят и България не прави изключение", каза тя и припомни данните на Световната организация по туризъм към ООН, която преди ден обяви, че епидемията от коронавирус е довела до загуби в международния туристически сектор на стойност 320 милиарда долара. "Това надвишава три пъти загубите, причинени от световната икономическа криза през 2009 г. Броят на туристите е намалял с 300 милиона заради наложените ограничения и практически пълното затваряне на държавите по целия свят", уточни Марияна Николова.

Вицепремиерът допълни, че хотелиери са предложили два обекта за карантинирани на туристи в "Слънчев бряг" и "Златни пясъци". За курорта "Златни пясъци" представителите на бизнеса определиха хотел "Златен рог", който е с капацитет 120

стаи. В "Слънчев бряг" беше посочен хотел "Дел Мар" с около 30 стаи. Предстои експерти да проверят местата за настаняване и да ги потвърдят. Ще бъдат договорени и финансовите параметри.

✓ **Консултанти прибирали 60% комисионна да кандидатстват по икономическите мерки срещу COVID-19**

Проверка на Министерството на икономиката е установило недопустими нарушения от страна на консултантски компании. Те са изнудвали бизнеса с до 60% "такса успех" за помощта, която им оказват, при кандидатстването по различните държавни мерки срещу икономическата криза, възникнала заради епидемията от коронавирус.

„Имаме получен сигнал, който вече сме изпратили в ДАНС за проверка“, съобщи министърът на икономиката Лъчезар Борисов. Има подадени сигнали от фирми през различни народни представители, уточни той. Действията на министерството са обсъдени с работодателските организации и с премиера, предаде Дарик.

За да се противопостави на още такива злоупотреби министерството още утре ще създаде платформа с виртуално попълнени документи, за да се скъса изцяло възможността консултантите да прибират пари от еврофондовете, отпуснати за спасяването на икономиката.

Освен това министерството разкрива от понеделник гореща телефонна линия в кабинета на главния секретар на икономическото министерство и предоставя имейл за сигнали, а с контрола се заема работна група от ведомството.

„Към инспектората на Министерство на икономиката ще бъдат включени и работодателите. Нашето желание е тази връзка между консултанти, които искат такива суми, и кандидатстващите фирми за подпомагане, да бъде пресечена“, мотивира се Лъчезар Борисов.

Така излиза, че един консултант, за да упъти за попълването на документите дадена фирма, може да вземе от цялата ѝ отпусната сума за подпомагане срещу кризата, например 10 хил. лв., половината пари за себе си.

До момента са отворени мерките на държавата, които финансират компаниите от 3 до 10 хил. лв. заради COVID-кризата, но предстоят още мерки с по-големи суми и именно затова държавата ще затегне още отсега контрола.

✓ **Сметната палата прави три одита за разходването на публични средства заради COVID-19**

Сметната палата ще направи три одита с цел да се провери прозрачното използване на публичните средства за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19, които ще обхванат периода от 01.02.2020 г. до 31.03.2021 г.

Първият одит е на икономическите мерки за микро, малки и средни предприятия и ще бъде осъществен в министерствата на икономиката и на финансите.

Вторият е на мерките за социална подкрепа и заетост и ще бъде в Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта и Агенцията за социално подпомагане.

Третият одит ще бъде на мерките за подпомагане на земеделски производители и ще бъде в Министерството на земеделието и в Държавен фонд „Земеделие“.

За да реализира трите одита, Сметната палата измени Програмата си за одитната дейност за 2020 г., като прекрати други одитни задачи. Така ще може да фокусира усилията си върху безпрецедентните предизвикателства, причинени от пандемията, и предприетите мерки от правителството за намаляването на тежестта от кризата за българските граждани и бизнеса, които ангажират значителен финансов ресурс, информират от Сметната палата.

През последните месеци се засили активността на ИНТОСАЙ – международната професионална организация на Върховните одитни институции, във връзка с инициативи, насочени към ролята им в преодоляването на пандемията.

Европейската сметна палата (ЕСП) също преразгледа работната си програма за 2020 г. и прибави два прегледа със специално внимание върху кризата, свързана с COVID-19. ЕСП излезе със становище през пролетта, че е необходим баланс между по-голямата гъвкавост и задължението за отчетност при използването на структурните фондове на ЕС с цел смекчаване на последиците от COVID-19.

✓ **Би Би Си: Как България стана глобален лидер в производството на лавандула**

„Когато кажем лавандула всеки си представя безкрайни полета във френския прованс, но всъщност през последните години една бивша социалистическа държава вече произвежда повече от етеричното растение от Франция. Това е България“, се казва в репортаж на Би Би Си за развитието на индустрията и нас. През последните 10 години френските насаждения от лавандула търпят големи загуби поради бактериална инфекция.

В това време в сърцето на Долината на розите, край село Търничени всяка година полята се оцветяват във виолетово. „Някой трябваше да попълни вакуума“, казва Филип Лисичаров, собственик на дестиларна в селото, който през 1992 г. възобновява традицията на семейството си в този занаят, датираща от 1902 г.

„България беше най-големият производител на лавандула и през 70-те на миналия век, сега си върна позицията“, припомня Николай Вълканов, изпълнителен директор на Интелиагро, институт за анализи в земеделието. Това се случва през 2012 г. когато лавандуловите насаждения у нас стават се увеличават 5 пъти до 180 кв. км.

"Евтин труд, добър климат и добра традиция са основните фактори на успеха", казва Кристоф Гловачки, икономист от Центъра за социални и икономически изследвания.

В България почасовият труд струва 6 евро, срещу 36 евро във Франция, показват данни на Евростат.

„Около 99% от лавандуловото масло се изнася. България още няма добре развита козметична индустрия“, добавя Лисичаров. Въпреки че глобално най-големият потребител на лавандулово масло е САЩ, българският износ отива основно за Германия, Австрия и Франция, според Националната асоциация за етерични масла.

„Вярно е, че що се касае до цената не можем да се конкурираме. Но що се касае до качеството, проследимостта на продукцията, традицията на обработка, ние все още държим важен коз“, смята Ален Обанел, президент на Комитета на френските етерични масла. Според него френското лавандулово масло има по-различни и по-изчистени ароматни качества

от българското, поради спазването на строги изисквания при отглеждането, като например всички насаждения да са на минимум 800 метра надморска височина.

✓ **Гражданската авиация няма да се възстанови преди 2023 г., прогнозира собственикът на British Airways**

Гражданската авиация няма да се възстанови на нивата си от преди глобалната пандемия от коронавирус преди 2023 г. Това заяви Уили Уелш, изпълнителен директор на International Airlines Group, конгломерат, който притежава британския превозвач British Airways, ирландския превозвач Aer Lingus, испанската нискотарифна авиокомпания Vueling и други самолетни компании.

„Клиентите не се страхуват. Виждаме, че когато правителствените ограничения паднат, потребителите веднага реагират и продажбите на билети силно се увеличават“, добави той.

„Но всеки, който мисли, че това е временен спад, ще бъде силно разочарован. Живеем в напълно нова ситуация, която не може да се превъзмогне с няколко временни мерки. Предстоят структурни промени в авиационната индустрия, за които ще са ни необходими нови капиталови средства“, обясни Уелш. Той добави, че досега компанията е платила 1,1 млрд. паунда компенсация на клиенти, поради отменени полети.

AIG отчете загуба от 2,4 млрд. евро за второто тримесечие. Броят на пасажерите в периода април до юни е спаднал с 98% на годишна база. Компанията обяви, че обмисля да съкрати 12 000 служителя от общо 45 000 души персонал. Компанията ще набере 2,75 млрд. евро капитал, който да бъде предназначен за реформи, като основният акционер на IAG – Катарските авиолинии вече са дали одобрение за сделката.

✓ **44% от испанските предприемачи очакват спад на бизнеса им през 2021-а**

Щетите, които коронавирусната криза нанесе на икономиката, ще продължат и през следващата година. В това вярват най-малко 44% от испанските предприемачи, които очакват бизнесът им да се свие през следващите 12 месеца, показва първата вълна на Доклада за международен бизнес през 2020 г., извършен от компанията за професионални услуги Grant Thornton. Този процент е по-висок сред испанските компании, отколкото сред техните европейски колеги, където 42% очакват да намалят продажбите, а 39 на сто смятат, че ще намалят печалбите, пише abc.es.

Тъй като фирмата провежда това проучване на всеки шест месеца сред 5000 мениджъри от 35 страни по света - от които 400 са от испански компании с между 50 и 500 служители - определени променливи могат да бъдат сравнени със средата, която е съществувала преди да избухне пандемията.

Например, оптимизмът на испанските бизнесмени пада наполовина. Ако 40% от анкетираните декларираха оптимистично през декември 2019 г., сега този процент пада до 24%. Разбира се, процентът, който се обявява за песимистичен, е по-малък от този, регистриран в дълговата криза в Еврозоната, когато през първото тримесечие на 2011 г. той възлизаше на 8%.

Данните показват още, че има фрагментация на оптимизма в зависимост от това колко сериозна е коронавирусната криза: испанските бизнесмени са по-малко оптимистични от германците и британците (с 31% оптимисти), гърците (37%) и в сравнение със средния показател от ЕС от 29%, само италианците са по-слабо позитивни (23%).

„Получените данни разкриват, че в предишната криза бизнесмените прогнозираха дълбоко и структурно влошаване. Този път обаче изглежда, че те се доверяват на по-бързото възстановяване в икономиката. Макроикономическите данни все още са тревожни, тъй като Банката на Испания току-що обяви спад на БВП тази година на 15,1%, а нивото на безработица - 23,6% в най-лошия сценарий от трите, които прогнозира, така че ще е необходимо да бъдем внимателни към развитието на пандемията през втората половина на годината“, коментира президентът на Grant Thornton Алехандро Мартинес Борел.

По-малко заетост

По този начин 37% от работодателите вярват, че заетостта ще бъде намалена през следващите 12 месеца (в сравнение с 33% в ЕС или 32% от отговорите в световен мащаб, които Grant Thornton събира). Икономическата несигурност е много голяма у нас, където трима от четирима предприемачи смятат, че това ще навреди на техните компании, в сравнение с 59% в Европа и 66% в целия свят.

Много по-малко вероятно е увеличаването на работната сила. Ако в края на 2019 г. 37% от испанските фирми са планирали да увеличат персонала си, сега този процент е спаднал до 23%. Въпреки това процентът се подобрява спрямо този през 2011 г.

„Резкият спад в сектори като туризма, който представлява 12% от БВП, и опасението, че неговото възстановяване ще изостане от останалата част от икономиката и ще повлияе на вътрешното потребление, обяснява тези по-високи нива на икономическа несигурност в сравнение със средното за ЕС и страните около нас“, казва Карлос Фернандес, консултант и икономически експерт в Grant Thornton.

По-ниски заплати

Заплатите също са част от влошените очаквания на пазара на труда. Ако всеки пети мениджър е вярвал, че ще повиши заплатите на служителите си над инфлацията, сега този процент спада от 21% на 16% само за шест месеца. Трябва да се има предвид, че това проучване е проведено сред средни и големи компании. В този смисъл Испания е сравнима със средното намерение в останалите анализирани страни, което също е 16%, въпреки че на европейско равнище тази цифра спада леко до 12%.

✓ **ОАЕ задейства първата ядрена електроцентрала в арабския свят**

Първата ядрена електроцентрала в арабския свят, изпълнена по южнокорейска технология, заработи в Обединените арабски емирства.

Общата мощност на четирите реактора е 5600 мегавата, а деленето на атоми вече започна в един от тях.

Комплексът, кръстен „Барака“ (което в превод от арабски означава благословия) е на стойност около 24,5 млрд. долара. Той се намира на изток от Катар, която наскоро разкритикува проекта.

Богатите на петрол Емирства планират централата да покрива една четвърт от енергийните им нужди. Инвестират сериозно и в изобилната в района слънчева енергия.

Преди две седмици Емирствата изстреляха и сонда към Марс - друг амбициозен проект на арабската страна.

✓ **Ръст на борсите в Европа въпреки историческия спад на БВП на ЕС и Еврозоната**

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха повишения в ранната търговия в петък, след като силните резултати в технологичния сектор компенсират рекордното свиване на brutният вътрешен продукт на ЕС и Еврозоната, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете ръст от 1,45 пункта, или 0,4%, до 360,97 пункта, като технологичният индекс SX8P скочи с 2,26%, след като Apple, Amazon и Facebook зарадваха инвеститорите с добри резултати за последното тримесечие.

Немският DAX напредна с 47,96 пункта, или 0,39%, до 12 427,61 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се понижи с 2,13 пункта, или 0,04%, до 5 987,86 пункта. Френският CAC 40 регистрира спад от 3,96 пункта, или 0,08%, до 4 856,9 пункта.

Акциите на доставчиците на чипове за Apple AMS, Dialog Semiconductor и STMicroelectronics поскъпнаха съответно с 0,29%, 3,06% и 2,49%, следвайки финансовия отчет на Apple.

„Видяхме страхотни данни от Apple и Amazon, а резултати на Facebook и Alphabet също не бяха лоши. Това внесе позитивно настроение на пазарите.“, коментира Конър Кембъл от SpreadEx.

Междувременно Евростат публикува данните за икономическата активност в Европейския съюз и Еврозоната. Според тях brutният вътрешен продукт на ЕС се е свил с 11,9% през второто тримесечие спрямо първото, а този на региона на единната валута е отчел исторически спад от 12,1 процента. На годишна основа спадът е 15 процента за Еврозоната и 14,4 процента за целия ЕС. Всички тези резултати са рекордни, откакто се води статистика.

Най-силно в STOXX600 се представи финландската телекомуникационна компания Nokia, чиито акции поскъпнаха с 13,79%, след като тя като отчете ръст на нетната печалба за периода април-юни от 22% до 316 млн. евро. Продажбите обаче са спаднали с 11% до 5,1 млрд. евро.

Акциите на френската банка BNP Paribas поскъпнаха с 2,46%, след като тя отчете нетна печалба от 2,3 млрд. евро за второто тримесечие, което е спад с 6,8% в сравнение със същия период на миналата година. Този резултат обаче е значително по-добър от очакваната печалба от 1,48%. Приходите на компанията са нараснали с 4% до 11,7 млрд. евро, а оперативните разходи са паднали с 1,3% до 7,3 млрд. евро.

Близо 50% от компаниите на STOXX600 са отчетели финансовите си резултати за тримесечието, като 64% от тях са надминали очакванията, сочат данните на Refinitiv.

Разнопосочна търговия в САЩ

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха смесени резултати в четвъртък на фона на колосалното свиване на brutният вътрешен продукт на САЩ през второто тримесечие. Nasdaq обаче се задържа в зелената територия в очакване на отчетите на технологичните компании, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 225,92 пункта, или 0,85%, до 26 313,65 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 регистрира спад от 12,22 пункта, или 0,38%, до 3 246,22 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна с 44,87 пункта, или 0,43%, до 10 587,81 пункта.

До тези резултати се стигна, след като Министерството на търговията съобщи, че американската икономика се е свила с 32,9% в периода април-юни спрямо първото тримесечие, сочат предварителните данни на. Този колосален крах обаче е под прогнозата на анализаторите, анкетирани от Dow Jones, които очакваха спад от 34,7%. Отчетеният днес спад е най-големият, откакто през 1947 г. започва да се води статистика за тримесечието.

Същевременно с това броят на заявленията за помощ при безработица достигна 1,434 млн. в седмицата до 25 юли. Трайните заявления, които включват хората, получаващи помощи при безработица поне две поредни седмици, обаче са достигнали 17,018 млн., след като седмица по-рано бяха 16 млн.

Икономическите резултати доведоха до спад на доходността по 10-годишните американски държавни ценни книжа до 0,54%, поставяйки натиск върху банковия сектор. Акциите на JPMorgan Chase, Goldman Sachs, Citigroup и Bank of America поевтиняха съответно с 2,67%, 1,43%, 3,14% и 1,70%.

Същевременно с това акциите на Procter & Gamble Co поскъпнаха с 2,42%, след като компанията отчете ръст на продажбите от 4% през второто тримесечие. Приходите на компанията за тримесечието достигнаха 17,7 млрд. долара спрямо прогнозираните 16,97 млрд. долара, а печалбата – 1,16 долара за акция при очаквани 1,01 долара за акция.

Ръст в континентален Китай, спад на останалите борси в Азия

Водещите борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно понижения в последната сесия за седмицата, предаде Маркеточ.

Водещият индекс на токийската фондова борса Nikkei 225 се понижи с 629,23 пункта, или 2,82%, до 21 710 пункта, след като японското правителство съобщи, че очаква икономиката на страната да се свие с 4,5% за фискалната година, която ще приключи през март 2021 г. Акциите на гигантите Sony, Honda, Toyota и Nintendo поевтиняха съответно с 1,32%, 5,29%, 3,38% и 3,38%.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite напредна с 23,18 пункта, или 0,71%, до 3 310,01 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite се повиши с 29,54 пункта, или 1,33%, до 2 256,87 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng изтри 115,24 пункта от стойността си, или 0,47%, достигайки ниво от 24 595,35 пункта.

Позитивно на пазарите в Китай се отразиха данните, че общият индекс на мениджърите по доставките PMI за юли се е повишил до 51,1 пункта спрямо 50,9 пункта през миналия месец. Анализаторите очакваха спад до 50,7 пункта. Границата от 50 пункта разделя растежа от свиването.

В Южна Корея индексът Kospi регистрира спад от 17,64 пункта, или 0,78%, до 2 249,37 пункта. Австралийският бенчмарк ASX 200 се понижи с 123,3 пункта, или 2,04%, до 5 927,8 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно повишения. Бенчмаркът SOFIX отчете ръст от 0,99 пункта, или 0,23%, до 440,59 пункта. BGBX40 напредна с 0,26 пункта, или 0,27%, до 96,70 пункта. BGTR30 се повиши с 1,87 пункта, или 0,40%, до 470,08 пункта. BGREIT отчете спад от 0,29 пункта, или 0,22%, до 130,80 пункта.

Cross.bg

✓ Темы и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Ще бъдат ли преместени палатковите лагери в София и как заради блокираните кръстовища е реорганизиран градският транспорт в града?
- Властта и протестите. Има ли изход от политическата криза?
- Как да различим симптомите на летните вируси от тези на COVID-19?
- Какви права имаме, ако заради коронавируса ни се провали лятната почивка?
- По-нисък данък за бирата, виното и фитнеса. Как ще бъде усетено от потребителя?

✓ Предстоящи събития в страната на 03 август

Благоевград

- От 10.00 часа на пл. „Георги Измирлиев - Македончето“ 1 ще се проведе информационна кампания за популяризиране дейностите по проекта за изграждане на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци за регион Благоевград, включващ общини Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево.
- От 18.00 часа зад Регионалния исторически музей ще се състои откриването на реновирания Летен театър.

Бургас

- От 19.00 и от 20.00 часа на открита сцена „Охлюва“ ще бъдат представени спектакли от фестивала „Дни на куклите“.
- От 20.30 часа в Летния театър ще се състои концерт на Власимир Ампов - Графа.

Велики Преслав

- От 18.00 часа в кафе „Олимп“ ще се проведе събитие, популяризиращо наръчника за синдикална организация „Пътеводител за защита на работното място“.

Гоце Делчев

- От 9.30 часа на ул. „Завоя на Черна“ 13 заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на ОПРР Деница Николова ще открие обновената детска градина „Радост“.

Добрич

- От 9.00 часа в Младежкия център в парк „Св. Георги“ ще се проведе програмата „Еко лято 2020“.
- От 10.30 часа в Художествената галерия ще се проведе инициативата „Лятна работилница за въображение“.

Казанлък

- От 18.00 часа в Музея на фотографията и съвременните визуални изкуства ще бъде открита изложбата „Нещата, които видях“ на Давид Кулев.

Кюстендил./с. Гюешево

- От 10.00 часа в храм-паметника „Св. Троица“ в село Гюешево ще бъде отбелязана 90-годишнината от осветяването на храма и ще бъде почетена паметта на загиналите български офицери и войници в Междусъюзническата и Първата световна война.

Летница

- От 10.00 часа в града ще се проведе открита приемна на Областен информационен център - Ловеч на тема „Възможности по ПРСР и ОП“.

Пловдив

- От 21.00 часа в Античния театър ще бъде представен мюзикълът „Чаплин“ на Държавна опера - Варна.

Русе

От 18.30 часа пред Паметника на моряка ще се проведе военен ритуал по полагане на венци и цветя по повод 141-вата годишнина от основаването на Военноморските сили. В 16.00 часа ще бъде извършено награждаване на военнослужещи от ВМС от страна на ръководството на Община Русе и ще се състои пресконференция.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966>

В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.